

DARBININKAS

XLIII NR. 26

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 8, 1958

Administracija GLENMORE 2-6916
Redakcija GLENMORE 9-7281

10 CENTU

ŽUVO 47

Midland, Mich., balandžio 6 vakarą ore jau tik per 300 pėdų nuo aerodromo sprogo ir sudėgė Capital Airlines Viscount lėktuvas. Žuvo 44 keleiviai ir 3 igulos žmonės. Lėktuvas buvo skridęs iš New Yorko į Chicago. Oras buvo vėjuotas ir lijo.

Chruščiovas norėtų, bet Italija — ne

Maskvoje balandžio 2, kai Chruščiovas išvyko į Budapeštą, jo išleisti neatvyko Amerikos, Anglijos, Prancūzijos atstovai, nors jiems oficialiai buvo pranešta. Chruščiovas italų korespondentui Eisenhoweriui buvo įteiktas penktadienį — kartojto pasiūlymą prisidėti prie atominių bandymo panaikinimo. Tai buvo jau kovo 31 siūles Gromyko.

PALESTINOJE "TAIKA"... Izraelio tankai leidžia sūvius Sirijos pasieny, kai jiems sukludė dirbi žemė, kurią jie dirba 7 metus.

Susirėmimas dar ne atomais, tiktai dėl atomų

Chruščiovas varo propagandą su atomais. Amerika susirūpinus ją atremti

Politikoje per Velykas nebuvo velykinės nuotaikos — nei atsigavimo, nei laimėjimo, nei susipratimo. Priešingai, Maskva sustiprino politinę ofenzivą. Amerika pažūrėjo į Maskvos pastangas kaip į eilinę propagandą, tačiau pripažino, kad toje propagandoje Maskva vėl laimėjusi.

Chruščiovo kaip ministerio pirmininko pirmas raštas prezidentui Eisenhoweriui buvo įteiktas penktadienį — kartojto pasiūlymą prisidėti prie atominių bandymo panaikinimo. Tai buvo jau kovo 31 siūles Gromyko.

TAIKOS ŠALININKAI CHRUSČIOVO TARNYBOJE

Maskvos pasiūlymo propagandai pasitarimo vadinaimų "taikos šalininkų" surengtos demonstracijos Amerikoje ir Anglijoje. New Yorko penktadienį buvo eisenos prieš atominius bandymus; buvo įteiktas memorandumas Jungtinėm Tautom. Pradžią tai demonstracijai padarė Philadelphia's atvykę "pacifistai", vadovaujami kelių protestantų dvasininkų.

New Yorko "pacifistų" demonstraciją piketavo vengru pabėgėliai; kai kurie jų vil-

kėjo nacių kaceto kalinių drabužiais.

Anglijoje demonstracija žygiavo į Aldermason miestą, kur yra atominių ginklų tyrimo centras. Kai eisenos pasiekė tikslą, daugumas žinomų komunistų vadų iš jos dingo, ir paliko tik socialistai, pacifistai. Į minią staiga prašneko iš automobilio su garsiakalbiu vienas Oxfordo mokslininkas:

"Jūs didinat karo pavojų... Jūs savo kojom balsuojate už Sovietų pergalę pasaulyje".

Tada minia puolėsi prieš garsiakalbio, jį nuvertė, išvartė piketo transparentus, kai kurie sumušė automobilio šoferį. Spauda atkreipė dėmesį: taip parodė savo tikrąjį veidą "pacifistai", kurie kovoja prieš smurtą, griebdamiesi fašistinių — komunistinių smurto priemonių...

PRISIDEJO IR "KAIRIEJI" MOKSLININKAI

Amerikoje Chruščiovo propagandą parėmė dar ir kai kurie mokslininkai, tarp kurių savo parašus dėjo Linus Pauling, Bertrand Russell. Balandžio 4 jie kreipėsi į teismą, kad jis išaiškintų, jog atominiai bandymai esą priešingi konstitucijai.

ginkluoti, o tik suskaldyti vakariečius, ypačiai nerimo pasėti Vokietijoje (D. Lawrence). Kiti, pripažindami, jog tai propaganda, kritiko Amerikos vyriausybę, kad ji į Sovietų propagandą nesugeba atsakyti sava propaganda (M. Higgins). Treti kritikavo visą Eisenhowerio politiką, reikšdami viltį, kad po dvejų, trejų metų viskas pasikeis, nes laikas išims iš apyvartos Eisenhowerį, Adenauerį, kurie esą šios politikos kaltininkai (W. Lippmann).

Paskutiniu metu Amerikos vyriausybė ir spaudžiama perorganizuoti Amerikos propagandą.

SV. TEVAS PIJUS XII kreipėsi į 250,000 maldininkų sv. Petro aikštėje.

Nedarbas tebeauga Mokesčių nemažins

Nedarbo reikalu nieko griežtesnio nenuitaręs, Kongresas išsiskirstė velykinių atostogų. Vyriausybėje stiprėja nusistatymas mokesčių nemažinti. Ypačiai kai prieš mažinimą pasisakė Bernard Baruchas penkto prezidento patarėjas. Baruchas balandžio 1 pasiūlė mažinti kainas, bet nemažinti mokesčių.

Bedarbių skaičius per kovo mėn. tebekilo, nors ne tokiu dideliu tempu kaip anksčiau. Vasaryje buvo 5,173,

000, dabar 5,198,000. Šitas bedarbių skaičius yra didžiausias per pusšimtmečio metų.

Radio ir televizijos technikai, apie 1300 žmonių, nuo balandžio 7 streikuoja prieš Columbia Broadcast System. Streikuoja 6 miestuose — New Yorko, Hartforde, Chicagoje, Milwaukee, Los Angeles ir San Francisco.

Nixonas galvoja kiek kitaip

Viceprezidentas Nixonas laikas respublikonų klaida, kad jie nesiėmė iniciatyvos griežčiau kovoti su nedarbu ir ūkiniu nuslūgimu. Tai išeisią į naudą demokratam.

Ar viceprezidentui nebus duodama pareigų vyriausybėje? — teiravosi James Reston, (NYT) prezidento Eisenhowerio. Prezidentas atsakė neigiamai. Reston padarė išvadą, kad Nixonas privergiamas, nes jo pažiūros dėl mokesčių sumažinimo ir kai kuriais kitais klausimais išsiskyrė nuo prezidento.

Privengiamas jis, kaip patiriama iš kitų šaltinių, ir kai kurių prezidento patarėjų, nes jie biją, kad Nixonas bus per daug savarankiškas.

Kiek teisėjas gauna

New Yorko apeliacinio teismo pirmininkas gauna metam 39,000 dol. algos; teismo 6 teisėjai gauna po 36,000. O tuo tarpu vyriausio federalinio teismo pirmininkas Warren gauna 35,000.

Kiek vaikų išmesta iš mokyklų New Yorko kovo mėn. dėl blogo elgesio buvo pašalinta viso 1255 mokiniai. Iš jų dalis priimta ar perkelta į kitas mokyklas. Kovo pabaigoje pašalintų skaičius dar siekė 468. Viso mokinių esą 950,000.

Ar darbai daugės per pusę metų?

Gallupo institutas apklausinėjo: ar manote, kad jūsų apylinkėje per artimiausius šesis mėnesius nedarbas didės ar mažės? Atsakymai: viduriniuose vakaruose ir tolimuose vakaruose numatoma, kad nedarbas mažės, rytuose ir pietuose manoma, kad eis dar blogyn.

Kipre po metus trukusių derybų balandžio 6 sukilėliai vėl atgaivino veiklą šūkiu: "Visi britai turi išsinešdinti".

Tik propaganda

Presidentas Eisenhoweris ir valstybės sekretorius Dulles Chruščiovo siūlymą sutiko kaip propagandos triuką, kuriame nieko naujo nėra. Tačiau valstybės sekretorius pripažino, kad Maskvos pareiškimas, jog ji atsisakanti nuo atominių bandymų, yra jos laimėjimas opinijoje.

Amerikos spaudos dalis aiškino, kad Sovietų pasiskelbimas apie atominių bandymų sustabdymą yra nenuoširdus. Jo tikslas ne nusi-

Amerika būsianti tik antrojoje vietoje

Chruščiovas Vengrijoje savo viešose kalbose kritikavo Vengrijos komunistų partiją, kad ji leido 1956 kilti revoliucijai; įspėjo, kad dabar-

tinė partija išsilaikytų savo jėgom, nes Sovietai kitu kartu ginkluotos pagalbos neduosia.

Apie Ameriką Chruščiovas pareiškė: yra tik dvi jėgos, kurios konkuruoja ūkinėje srityje; tai Sovietai ir Amerika; Amerika netrukus atsidsursianti antroje eilėje.

Ko norėtų Chruščiovo agentas?

Privaciamė priėmimo Sovietų atstovas Washingtono pasisakė prieš valstybės sekretorių Dulles. Tada jis buvęs paklaustas, ką jis norėtų matyti valstybės sekretoriaus pareigose. "Stassenas, gal Herteris, bet kas, jei tik ne Dulles", atsakęs Menšikovas.

Anglijoje kita giesmė Sovietu atstovas Menšikovas Washingtono visur spraudžiasi su sovietiniu draugiškumu Amerikai. Tuo tarpu Maskvos atstovas Londone, pastebėta, sistemingai varo kampaniją prieš Ameriką, kala kylą tarp Amerikos ir Anglijos. Priėmimuose Jakob Malik nevengia kartoti: "Dulles yra maniakas".

VYSNIŲ KARALIENE DAR SYKĮ PAGERBTA

Washingtono, kaip į au buvo rašyta, vyšnių žiedų festivalio karaliene buvo išrinkta lietuvė Karolina A. Drigotaitė.

Jai pagerbti Lietuvos pasiuntinio pareigas einas J. Balsa.

VELYKOS RODĖS ŠALTOS IR ŠLAPIOS

Pijus XII: Tolimo nuo Dievo Šviesos

ženklai: Sheen: kankinių kraujo per

40 metų daugiau, nei per 300 Romos metų

Velykos seniai buvo tokios šaltos ir šlapios.

New Yorko dėl to iškrito tradicinis pavasarinių madų paradas Penktojoje Avenue. Nebuvo progos viešai pasirodyti šiemetinei moterų "chemise" madai, kuria Prancūzija apdovanojo Ameriką drabužių srityje už Amerikos padovanotą Europai ir visam pasauliui "rock and roll" madą šokių srityje. Tačiau New Yorko korespondentai, kurie suspėjo apklausinti moteris, kokiais drabužiais jos vilkėjo po apsiaustais, padarė išvadą ne "chemise" naudai — dauguma buvo "senos mados" drabužiais.

Už tą New Yorko buvo perpildytos bažnyčios. New Yorko arkivyskupijos 150 metų įsteigimo sukaktis dar pritaupo prie Velykų laiko. Vysk. F. Sheen kalbėjo per Velykas apie Bažnyčios kankinius. Per paskutinius 40 metų — kalbėjo Sheen — buvo daugiau kankinių ir išlieta krikščionių kraujo dau-

giau kaip per 300 metų, kada krikščionybė buvo komos persekiojama. Tačiau persekiojimai, kuriuos patiria krikščionys dabar iš komunizmo, yra Katalikų Bažnyčiai kapitalas, nes Dievo planuose tik per kentėjimus pasiekiami garbė — be Didžiojo Penktadienio negali būti Priskėlimo garbės.

Romoje buvo taip pat šalta ir vėjuota. Bet po savaitės lietuvių buvo jau saulėta, kada Pijus XII prašė ir sv. Petro aikštėje susirinkusių 250,000 maldininkų.

Minia kėlė dideles ovacijas popiežiui, kuris kalbėjo apie prisikėlusio Kristaus šviesą.

Jei asmeninės tragedijos tiek daug sykių palaūžia dvasią; — kalbėjo Pijus XII; — jei skepticizmas ir tuštumas pagaua tiek daug širdžių; jei netiesia virto ginklu ginčiuose; jei neapykanta įsiliepsnojo tarp klasių ir tautų; jei nuolatiniai karai ir revoliucijos eina nuo žemės krašto iki kito; jei silpnas prislėgiamas ir nekaltas pančiojamas; jei taikos keliai sabotuojami, — tai vis yra ženklai, kad nutolta nuo Dievo šviesos. Dievo šviesoje tegalima teisinga taika... Kalbą apie taikos pastangas baigė raginimu visiem būti "taikos šviesa šiame aptemuniame pasaulyje."

Jeruzalėje buvo saulėtas ir šiltas rytas. Turistų buvo atvykę apie 8000. Tai daugiausia per paskutinius trejus metus. Katalikam laikė velykines pamaldas Jeruzalės patriarchas bazilikoje, kuri pastatyta prie Golgotos kalno ir Kristaus kapo.

Maskva rengia naują satelitą?

KĄ VEIKIA SATELITAI

Iš penkių apie žemę besisukančių Sovietų ir Amerikos satelitų balandžio 4 buvo pagauti keturi radijo praešimai. Sovietinis sputnikas jau nutūlęs, Vertingiausias praešimas, ypačiai apie temperatūrą, praneša paskutinis satelitas Explorer III. Jis pritarė labiausiai prie žemės atmosferos — 1740:117 mylių.

KĄ MASKVOS UZDRAUDIMAS REISKIA?

Maskvoje sveltųjų valstybių atstovam kovo 31 oficialiai pranešė, kad vidurio Rusijos dideli plotai ligi balandžio 14 draudžiami lankyti užsieniečiam. Kodėl — Maskva nepasiekė Londone spėjiojama tai gali būti nauji dideli raketų mėginimai, gal net šūvis į mėnulį.

Maskva pranešė satelitiniam kraštam, kad prieš balandžio pabaigą ji paleis naują sputniką, kuris svers dešimt sykių tiek kaip sputnikas su šuneliu. Sputnikas Nr. 3 sversias 5-6 tonas.

Naujas sputnikas turėsias paslaptį uždavini. Tuo tarpu tik spėjiojama, ar tai bus kelionė į mėnulį, ar bus sputnikas, kurio uždavinys bus sugrįžti į žemę.

Pažymima, kad Sovietai jaučia, jog jų prestižui dabar kenkia, kad erdvėje atsliepią jau tik Amerikos satelitai.

Kajeckas kovo 31 papildomai apvainikavo ją pobūvyje Woodner viešbutyje. Iškilmės dar buvo pakartotos kitą dieną atstovybėje Lietuvių Moterų Klubo margučių marginimo proga. Jo paskyta ta proga kalba buvo perduota ir per Amerikos Balsą.

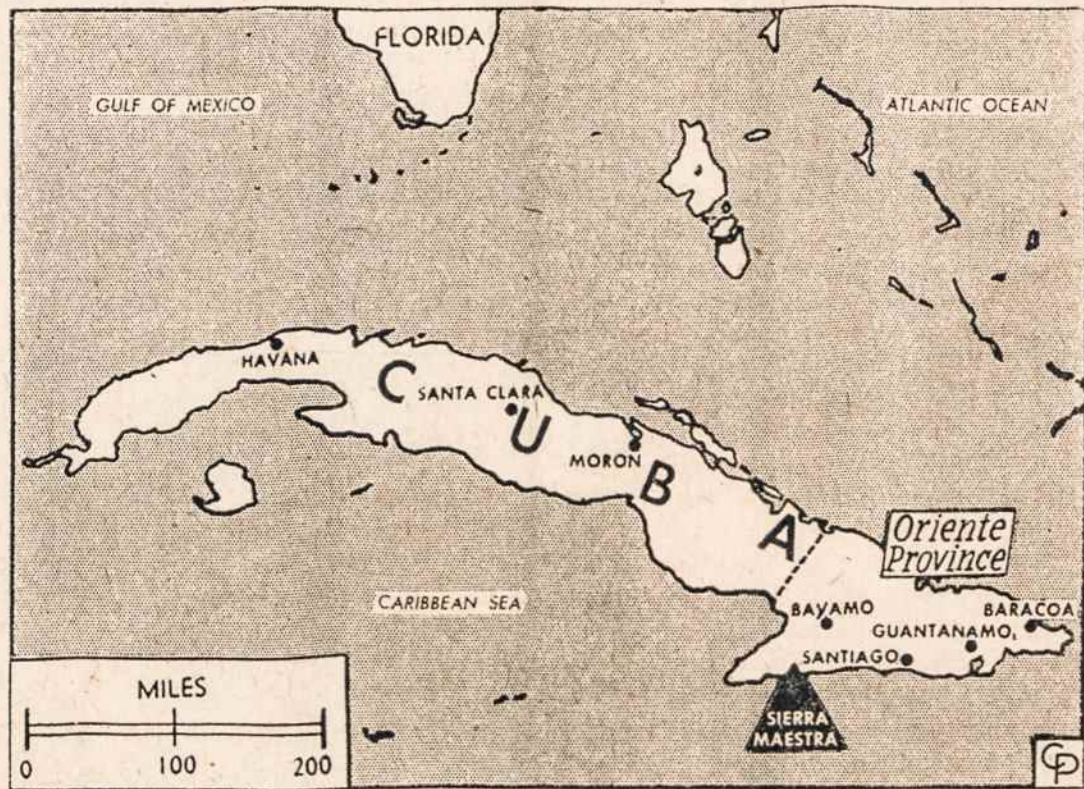
Amerika susirūpinus

SU TUNISU VIS NIEKO NEISEINA

Valstybės departamente auga susirūpinimas dėl Prancūzijos ir Tuniso ginčo. Ligšiolinės valst. sekr. pavaduotojo Murphy pastangos nieko nėra davusios. Prancūzija reikalauja, kad Tunisas Alžiro sukilėliam uždarytų savo sieną ir pastatytų dar savo sargybas, Tunisas šį reikalavimą griežtai atmetė, nes negali atsakyti nuo simpatijų kovojantiems alžirėčiam. Šią savaitę derybos dar tęsiamos.

Ir Indonezijoje tenkinasi Amerika tik apgailestavimu. Valst. departamentas pareiškė apgailestavimą, kad Indonezijos vyriausybė ima iš komunistų ginklus zudyti Indonezijos gyventojam, kovojantiems prieš komunizmą.

Sukilėliai per radiją kreipėsi į vakarų valstybes, kad sukludytų komunistų ginklų pristatymą Indonezijos vyriausybei. Ginklai eis — pabrėžė sukilėlių radijas — per kraštus, kurie vadina save neutraliais.

KUBA, kurioje Fidel Castro pradėjo sukilimą prieš diktatorių Batistą. Sukilėliai susikoncentravę Oriente provincijoje.

Siemet per Velykas prilijo New Yorko 1.97 colius. Tai šlapiausias Velykos. Joms artimos buvo tik 1906 bal. 15 Velykos — tada buvo 1.53, sausiausios ir šilčiausios nuo 1879. Perna buvo 82.1 laipsniai.

Wisconsinio srityje Velykom prisnigo iki 12 colų.

Ar Izraeliai ateina naujas pavojus?

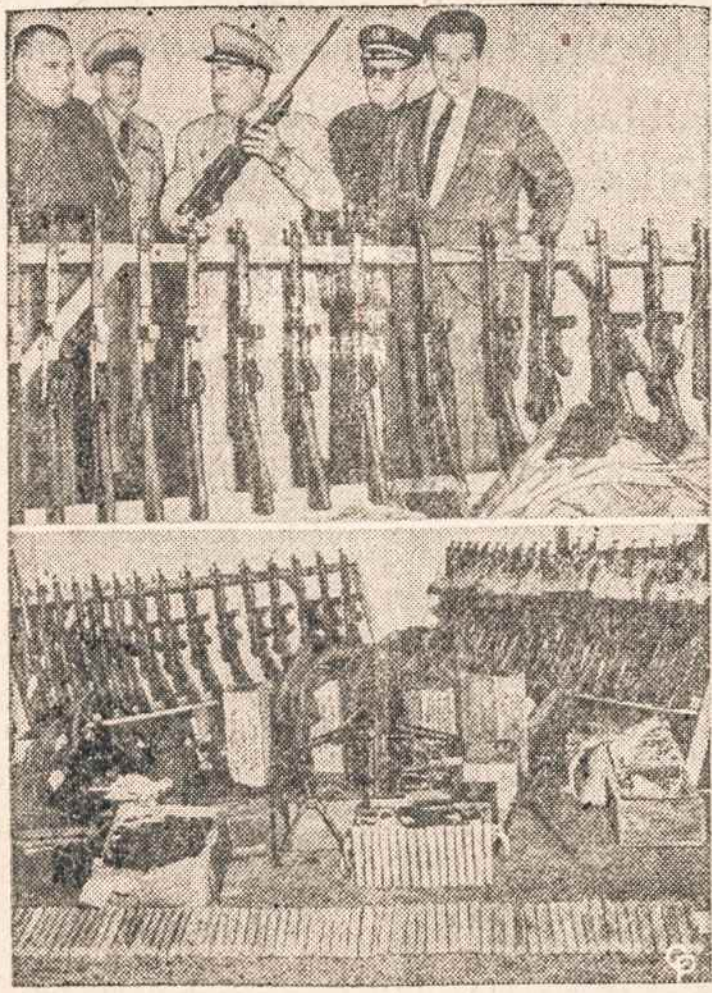
Anglijos darbielis parlamento narys Leslie Plummer balandžio 6 skelbė, kad Nasseris planuoja užpulti Izraelį, kai tik sujungs arabus. Izraeliui esą pavojus ne mažesnis, kaip prieš 10 metų, kada buvo sukurta Izraelio valstybė.

Ką reiškia Diefenbakerio laimėjimas

Anglijos spauda askina Kanadoje Diefenbakerio didžiulį laimėjimą kaip Kanados pasisakymą prieš ūkinę priklausomybę nuo Amerikos.

Paraguay pora batalijonų sukilo prieš prezidentą diktatorių gen. Stroessner.

KUBOS saugumc policija (jos viršininkas dešinėje) per 12 mylių nuo Havanos surado 'sukilėlių ginklų už 1000,000 dol.

Dėkingi vokiečiai įteikė rusams dovanėlę

Raketų specialistai Sovietų rankose

Raketą su spūtniku paleisdami, Sovietai labiausiai Vakarus nustebinę. Kilo tuojau klausimai: iš kur tokis sovietinis pranašumas? Ar tai sovietų specialistų darbas? Ar tai pagal planus, išvogtus iš Amerikos? Ar tai išvežtų vokiečių specialistų darbas?

buvo žinia, kad šimtai vokiečių mokslininkų buvo deportuoti ir dirba Sovietams raketų srityje. Bet tik dabar išryškėjo jų deportavimo ir jų darbo smulkesnis. Paaikškėjo, kad Sovietai raketas turi ir kai vokiečių specialistų daugelį gražino į Vokietiją. Iš jų pasakojimų sustojam šioj vietoj prie likimo tų, kurie buvo dirbę Vokietijoje Peenemuende raketų stovykloje.

SOVIETAI MALONŪS SU AUKSO PAŽADAIS

Karo pabaiga perskyrė Peenemuendės specialistus į dvi grupes. Vieni su dr. Braunu atsidadė Bavarijoje ir pateko į Ameriką. Kiti likosi Harzo kal-

nuose, Bleicherode, kur buvo įtaisyta antroji Peenemuende Juos susirankiojo sovietai.

Jų likimas buvo skirtingas. Anot jų pasakojimo, amerikiečiai žiūrėjo į vokiečių specialistus su nepasitikėjimu ir su susižavėjimu. Juos kalbino ir viliojo į Ameriką. Bet sutartys buvo daromos su jais labai jiem nepalankios. Tik ilgainiui susidarė normalūs santykiai ir abiem pusėm printinos bendradarbiavimo sąlygos.

Visai kitaip elgėsi rusai. Jie žinojo, kad jiem reikia vokiškų raketų, ir į vokiečių specialistų politinius įsitikinimus visai nežiūrėjo. Tinkamas, jiem dabininkas — jį ir ima. Toks išpūdis susidarė vokiečiam tada. Harzo kalnuose esančiai stovykla paskyrė viršininku sovietų generolą Gaidukovą ir jo pavaduotoju pulkininką Korolovą. Iš vokiečių pusės vadovas buvo Helmut Grotrupp vienas iš stiprių Peenemuendės galvų. Santykiai su abiem rusais susidarė pakenciamai, net draugiški. Jie parūpino geresnes maisto porcijas, vadinamą "I davinį" (inžinieriaus davinį). Ir vaikai buvo geriau aprūpinami. Tokiu būdu specialistui buvo didelė anuo metu pagunda savo žinias skirti sovietam.

Pasikalbėjimuose su vokiečių specialistais, sovietiniai vadai, o paskiau ir sovietiniai ministrai kalė auksinius planus. Jie kalbėjo apie raketų stovyklos išplėtimą. Stovykla turinti liktis Vokietijoje. Apie jos ir specialistų perkėlimą į Rusiją negalį būti ir kalbos. Nebent po keliųikos metų. Bet tik tie būtų imami į Rusiją, kurie patys pareikš norą.

Vokiečių specialistai, kurie buvo dėl atsargos ir pasislėpė, pamažu susirinko. Sunėdė ir savus išradimus ar raketinių tyrinėjimų dalis, kurias buvo pa-

slepė. Prasidėjo daug žadantis darbas...Bet vieną dieną įvyko tai, ko niekas nelaukė.

Tai buvo 1946 spalio 23.

KELIONĖ ! "DIDZIAJĄ TĖVYNĖ"

Tą dieną stovykla buvo apstota ginkluotų sargybu. Buvo gauta Stalino įsakymas stovyklą perkelti į Sovietus. Perkelti su viskuo — su specialistais, jų žmonom, vaikais, su įrengimais, baldais, iki popierio sąvaržėlės.

Tai vykdyti turėjo raudonarmiečiai, apsiginklavę automatais. Jie turėjo sąrašus, pagal kuriuos krovė žmones ir daiktus į vagonus. Sąraše raudonarmietis turėjo: "Dr. Ronge ir žmona". Bet jo žmona prieš kelias dienas kaip tik buvo palaidota. Karininkas patraukė pečiaus, paaikšindamas:

"Niekto nepadarysi; čia parašyta "Ronge ir žmona". Taip ir turi būti padaryta. Įsakymas yra įsakymas".

Ronge turėjo pasirinkti palydovę; jeigu ji jam patiks, galės ir vesti. Bet tai paaikškė tik Maskvoje — nusprendė karininkas...Kito specialisto žmona buvo vakarų Vokietijoje pas savo gimines. Bet ji buvo są-

rašė. Specialistas turėjo pasiimti savo sekretorę...Kito senelė negalėjo pakelti ilgos kelionės. Ji sirgo. Ji pareiškė niekur nevažiuosianti. Ją įgabeno į vagoną prievarta, paaikšindami, kad Sovietuose yra daug ir gerų li-goninių, daug geresnių nei Vokietijoje, ir jos pagydysiančios.

Transportas pajudėjo ir rytus vagonuose, kur buvo pilna palydovų internacionalistų — blaikių... Kelionėje buvo laiko už-

AR AMERIKA TURI LYGIAS TEISES? Sovietų atstovas Amerikai Menšikovas lankosi pas sen. John F. Kennedy. Ar Amerikos atstovas Maskvoje gali taip lankytis ir naudotis sovietiniu radiju savo kalbom?

LIETUVIAI STUDENTAI LAISVAJAME PASAULYJE

Aidų nr. 2 J. Gailėnas duoda įdomių žinių apie lietuvius studentus išsvijoję.

Kiek yra studentų?

Pereitais metais esą Amerikos aukštasis mokyklas lankė Lietuvos Studentų S-gos nariai. O dar kokis šimtas nesančių S-goje. Tai proporcingai didesnis lietuvių bendruomenės skaičius nei Jungtinių Valstybių; lietuvių studentų ir bendruomenės santykis yra 1:40, JAV ir studentų santykis yra 1:70.

Tarp studentų 40 proc. yra moterys. Daugiausia susitelkę Chicagoje — per 200.

Kanadoje studijuoja lietuvių apie 100. Daugiausia Toronto. Australijoje studijuoja 130. Daugiausia Sidnejuje — arti 40. Vokietijoje yra 50, jų tarpe 25 proc. merginos. Prancūzijoje apie 20. Anglijoje apie 15, Italijoje per 20, o Ispanijoje, Belgijoje, Olandijoje, Sveicarijoje ir Švedijoje skaičiai neprašoka 5.

Ką studijuoja?

Techniniai, griežtieji mokslai (inžinerija, matematika, fizika, chemija) yra patraukę daugumą. Arti 300 Amerikoje studijuoja inžineriją, o griežtieji mokslai bent 150. Panašiai Kanadoje, Vokietijoje. Ta kryptim pasinešė 80 proc. studentijos. Antroje vietoje yra socialiniai bei komerciniai mokslai. Humanitariniai trečioje eilėje. Amerikoje tą sritį pasirinkusių vargiai ar sieks šimtinę, Vokietijoje 12 proc., Prancūzijoje tik 4 lietuvių, Kanadoje tik 5 proc.

Pažymėtina mažai Amerikoje studijuoja medicina — mažiau nei 10. Tai dėl ypatingai sunkių sąlygų, čia sudarytų. Medicinos studijuoti vyksta daugiau į Europą.

Lituanistika studijuojančių skaičius beveik lygus nuliiui. Teologija studijuoja Romoje, tačiau bendras šio mokslo studentų skaičius neprašoka 20.

Kiek moksle pažangūs?

Autorius pastebi, kad lietuvių studentų pažangumas moksle lenkia vietinius studentus. Antai, Kanadoje per paskutinius 3 metus 22 lietuvių savo studijas baigė su pagyrimais. Tai

AMERIKA SUSIRŪPINUSI INDONEZIJOS REIKALAIŠ

Amerikos kariniai sluoksniai neslepia simpatijų Indonezijos sukilėliam, kiek jie kovoja prieš komunistus Indonezijos valdžioje. Bet jie netiki, kad sukilėliai galėtų laimėti prieš Jakartos vyriausybę, kuri gavo naujus ginklų transportus. Vyriausybės sluoksnuose esa didelė noro, kad Indonezijos vyriausybė ir sukilėliai susitartų. Tam reikalui tarpininkauti galėtų Tailando kunigaikštis Wan Wai-thayanon.

SPAUDA

ryški proporcinė persvara. Ilinois universitete pasižymėję moksle irrašomi bronzinėje lentoje. Per paskutinius 25 metus tą teisę pelnė 3 šiame krašte gimę lietuviai. Tuo tarpu per paskutinius 5 metus į tą pačią lentą pateko 4 naujų ateivių pavardės.

Amerikos valstybinė Fullbright stipendija gilinti humanitarinius mokslus Prancūzijoje buvo suteikta V. Skrupskelytei. Tokia stipendija yra retas dalykas. Skrupskelytė yra pirmoji iš visų į Ameriką atvykusių tautų tremtinė, kuriai ta garbė suteikta. Australijos Sidnejaus universitetas studijų pagilinti į Vokietiją atsiuntė panašiu būdu Vyt. Doniela.

ŠIAURĖS AFRIKOS LAWRENCE IŠ AMERIKOS

Londonas — Paryžius — Tunisas ir — vėl atgal kelionė, kurios misija yra sutaukinti Prancūzus su Tunisu. Tai valstybės sekretoriaus padėjėjo Robert D. Murphy uždavinys.

Amerika, sako, nieko geresnio negalėjo duoti tam reikalui. Murphy vadinamas "šiaurės Afrikos Lawrence'u". Išsipraktikavo toje srityje per paskutinį karą, kuris jį užtikio Prancūzijoje kaip Amerikos atstovo W. Bullitto pavaduotoją. M. nusikėlė su Prancūzijos vyriausybe į Vichy.

Ligi tol M. buvo mažai kam žinomas diplomatas. Staiga jis pasijuto didelėse šviesose. Nepalankioje. Spaudos dalis jį emė kaltinti, kad bičiuliaujas su maršalu Petainu ir Ispanijos Franco. Vadino jį "klerikalū, fašistu".

Tada tik vienas valstybės departamentas žinojo, kokią rolę M. vaidino.

Departamentas buvo jo įtikintat, kad Amerika turi daug dėmesio skirti šiaurės Afrikai. Ir Amerika paskyrė 20 stebėtojų Murphy priežiūroje.

Murphy nusikėlė į Casablancą, išsinuomojo butą netoli prancūzų kariuomenės būstinės. Iš ten lėktuvais, automobiliais, kupriais keliavo po visą šiaurės Afriką, kuri buvo prancūzų žinioje.

Lieknas, linksmas, pilnas humoro, noro paplepėti, paprastumo jis patiko ir prancūzų karaviams ir arabam.

Prie jo populiarumo prisidėjo dar ir doleris, kuriuo jis tepė, kai reikėjo.

Kai Murphy pasiūlė to meto Vichy vyriausybės vyriausiam kariuomenės vadui generolui M. Weygand slaptą ginklo brolystę su Amerika, generolas atsakė:

Kiek baigė?

Mokslus Amerikoje per paskutinius 8 metus baigė arti 500 lietuvių bakalauro laipsniu, apie 100 lietuvių gavo magistro laipsnį ir apie 10 daktaro. Kanadoje 52 bakalauro laipsniu, 8 magistro, 5 daktaro. Australijoje baigė aukštuosius mokslus apie 20. Prancūzijoje 2 daktaro laipsniu ir 5 bakalauro.

Kiek yra studentų organizacijose?

Studentų Draugijoje susitelkę 750 narių. Studentų Ateitinių Sąjunga turi per 350 laisvąjame pasauly. Narių skaičium antra vietą užima skautai akademikai — apie 300. Lietuvių Studentų Santara yra jauniausia, pradėjusi veikti nuo 1954, ir turi 200 narių.

DIENOS VEIDAI

"Jei jūs ateinate su viena divizija, aš jus liepsiu sušaudyti bet jei jūs ateinate su dvidešimčia divizijų, aš jus sveikinsiu kaip brolių, bučiuodamas į abu veidus".

Ir tikrai, kol nebuvo dar Amerikos divizijų už pečių, Murphy buvo pasodintas į kalėjimą, vokiečiam reikalaujant, tuo metu, kai sąjungininkai kėlėsi į Afriką. Bet prancūzų jėga bei arbai Murphy jau buvo paruošti prisijungti. Pats Murphy buvo iš kalėjimo paleistas, kas sėdėti šalia Eisenhowerio rašant paliaubų sutartį.

Prezidentas Rooseveltas paskyrė jį asmeniniu patarėju šiaurės Afrikos reikalui, o taip pat Eisenhowerio politiniu patarėju. Paskui jis vyko su Rooseveltu į Casablancos, Kairo ir Teherano konferencijas.

1944 jis buvo paskirtas politiniu patarėju prie Amerikos komisaro gen. Lucius Clay Vokietijoje. Vokietija jam buvo gerai pažįstama. Jo motina buvo vokiečių, žmona kalbėjo puikiai vokiškai, jis pats buvo buvęs kons. Miunchene. Per penkeris metus jis išbuvo patarėju — nuo kapituliacijos iki Berlyno blokados pabaigos.

Vokietijoje Murphy ir gen. Lucius Clay valdė ne tik Vokietiją. Jie labai sutartinai veikė ir Washingtoną, kovodami prieš komunistų kurstymus Vokietiją sunaikinti Washingtono vadiniai "kairieji" ir vėl kasėsi po Murphy, vadino "reakcionierių reakcionierium".

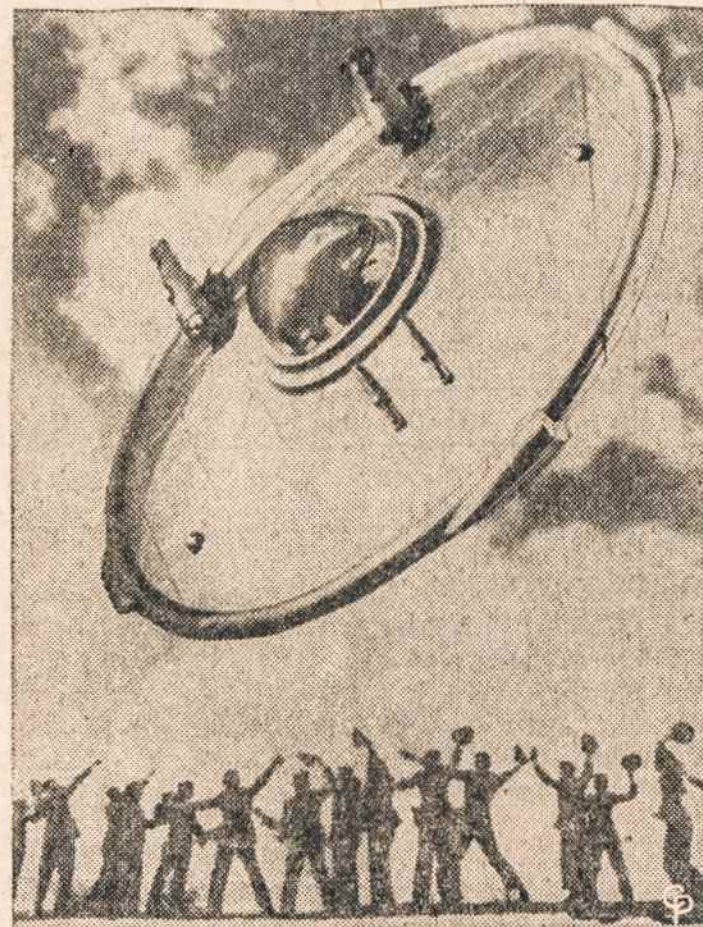
Bet jis buvo ir toliau siunčiamas su įvairiom misijom — derėtis dėl Triesto, Austrijos, dėl Japonijos, iki 1953 buvo paskirtas valstybės departamente Jungtinių Tautų reikalui.

DIENOS VEIDAI

Robert Daniel Murphy yra tipas amerikiečio, kurio tėvai buvo neturtingi ir negalėjo duoti lėšų mokslui. Jis turėjo pasitraukti iš vidurinės mokyklos, būdamas penkiolikos metų, kad uždarbiautų geležinkelių dirbtuvėje. Bet jis dirbo, taupė, iki galėjo paskui studijuoti jėzuitų kolegijoje Milwauke, uždarbiaudamas ir toliau bent vakarais.

Jei jis prasimušė į gyvenimą ir neprarado geros nuotaikos, tai nuopelnas bus tur būt jo tėvų — tėvas buvo geležinkelio darbininkas temperamentingas ir linksmas airis, motina vokiečių, pripratusi prie didelės tvarkos; abudu buvo labai religingi.

Murphy dabar 63 metų.

SKRAIDANTI LĖKSTĖ viršum Karo akademijos Valley Forge (Tai tik vykęs fotografo triukas balandžio 1).

AR INTELIGENCIJA AMERIKOJE YRA BRANGINAMA?

"Associated Press" paskelbė straipsnį, kuriame aiškina, kad Amerikoje inteligencija dar nesulaukė pakankamo įvertinimo. Nurodo tokius savo tvirtinimui pagrindus:

Mes vis dar savo herojus branginame dėl kurių kitų ypatybių, bet ne dėl jų smegenų. Mes atlyginame savo dabartinius herojus pinigais ir pagalba už tai, ką jie tautai yra padarę, bet mes užmirštame tikruosius herojus, kurie yra praeity buvę.

Mes per 20 šimtmetį padarėmė milžiniškos pažangos kultūroje, bet kiek žmonių galėtų suminėti bent tris mūsų dienų Amerikos mokslininkus, ar keturis išgyvųjų Amerikos poetų, ar penkis iš dabartinių rašytojų, tris savuosius operos dainininkus, bent vieną arba du Amerikos architektus?

Niekur pasaulyje niekas nestorija tiek visokiausią tablečių kaip Amerikoje, bet kas iš mūsų galėtų suminėti vardus dvylikos žymiausių mokslininkų?

Jokia kita tauta taip nesidomi politiniais reikalais, bet kas gali staiga numinėti tuziną senatorių ir kuriom valstybėm jie atstovauja?

Kur mes turime savo herojų ieškoti?

Paprašykite vidutinišką amerikietį suminėti penkis kino žvaigždes, ar penkis sunkaus svorio čempionus, ar penkis

beisbolo žaidikus, penkis televizijos aktorius — juos lengvai pasakys.

Paskui paprašykite juos apibūdinti Elvis Presley ir dabartinį vyriausio teismo pirmininką. Jokios abejonės, kad dėl Presley jie nesuklups, bet Earl Warren jie užmiršo tuojau pat, kai tik pavardė buvo paskaite.

Daugelis asmenų mažai žino apie tuos žmones, kurie vadovauja jų gyvenimui, bet gana daug apie tuos, kurie duoda jiems tik pramogas.

Reikia manyti, kad mūsų civilizacijoje inteligencijos atstovas susilauks dėmesio tik po savo mirties. Daugelis iš mūsų jaučia tam tikrą paslaptinę baimę prieš inteligencijos atstovą intelektualą ir juo mieliau tebebėsis kai jis jau nebejudės. Tada tik jis bus vertas paminklo....

"Associated Press" pastabos liečia "vidutinišką", kiek jis domisi ir vertina inteligentą bei inteligenciją. Bet tą patį klausimą galima būtų perkelti nuo "vidutiniško" žmogaus į tuos, kurie sėdi pareigose, reikalaujančiose inteligencijos....

Ar tie, nuo kurių priklauso valstybės ar valstybių pinigų paskirstymas, daugiau rūpinasi sudaryti sąlygas mokyklom ar studijonam?

Ar tie, kurie nustato direktyvas švietimui, labiau reikalauja, kad mokykla paruoštų savo auklėtinių savarankiškai galvojančių ir veikiančių žmonių, ar trina tik jo atmintį gatavom formulu-

SENI RUSŲ NORAI

Nuo caro laikų rusai varvino seilę ir stengėsi su savo laivynu išėiti į Viduržemio jūrą, bet jiem lig šiol nėra pasisekę. Paskutiniu laiku, be laivyno bazių Bulgarijos ir Albanijos vandenyse, rusai įrengė karinius uostus Juodojoji jūroje ir Rumunijos pakrantėse, o taip pat ir Dunojaus deltoje. Mangalijoje, netoli nuo Costanzos uosto, įrengė modernią povandeninių laivų bazę, kurioje laikomi raketiniai pabūklais ginkluoti tolimo veikimo spindulio submarinai. Laivai esą pajėgūs per Bosforo kanalą išlysti į Viduržemį. Dunojaus deltoje, prie miestelio Čilija, taip pat atsirado naujos konstrukcijos karinis uostas.

Visi tie faktai aiškiai kalba, kokią taiką komunistai pasauliui perša ir dar didesniu nei carų ataklumu kėsinasi didinti savo imperiją ir išibriauti į Viduržemį.

lėm ir reikalauja tempo, tempo, tempo...?

Ar ta pati spauda daugiau skelbia, kada prezidentas skaito knygas ir kokias, ar kada jis golfą muša?

Jei "Asso. Press" sumini, kad "vidutiniškas" žmogus su paslaptine baime žiūri į intelektualus, tai kyla pagunda pasidomėti ir, kuo tie intelektualai mokslinei sielojasi. Tūkstantinę parašų jie sudėjo po protestų prieš atominius bandymus, kurie gali žmones išžudyti, bet kiek jie prirašė protestų prieš jau dabar Amerikos jaunimą žudančius filmus, komikus, televizijos ar kino vaidinimus, kurie moko jaunimą ištvirkauti, vogti, žudyti?

Kai įsivaizduoji atsakymus į tuos klausimus, tai dingsta pagrindas kaltinti Amerikos "vidutinišką" žmogų. Kaltinimas visu svoriu gula tom Amerikos viršūnėm, kurios inteligencijos ar neturi ar nenori turėti, ar nenori jos duoti "vidutiniškam" žmogui.

FUCHSUI VĖL PAVES PASLAPTIS?

Atominiam specialistui Fuchsui Anglijos vyriausybė vėl leidianti dirbti atominėje srity, kai tik jis išeis iš kalėjimo. Jis sėdi už atominį paslapčių šnipinėjimą ir perdavimą Sovietams. Nubaustas 14 metų, bet dėl gerų elgesio bus paleistas 1959.

FBI šefas J.E. Hoover tvirtino, kad Fuchs išdavė Sovietam vandenilio bombos sprogdinimo datas ir sudėties smulkesnias, kuriom Amerika dalinosi su Anglija. Fuchsui buvo tos paslaptys Anglijoje priemamos. Po to Amerikoje išleistas įstatymas, kuris draudžia tos rūšies informacijom dalytis su kita valstybe. Dabar vėl eina derybos tarp Amerikos ir Anglijos informacijom pasidalyti.

Kat. telefonų knyga New Yorko arkivyskupija išleido 1958 metų katalikų telefonų knyga, į kurią sudėta adresai, telefonai visu katalikų parapijų, kunigų, vienuolynų, katalikų mokyklų ir kitų institucijų, kurios turi ryšius su katalikų bažnyčiomis. Knygon sudėta New Yorko miesto, New Yorko, New Jersey valstybių ir Fairfield County, Conn. Sitame plote yra 6,079 kunigai, 21,993 seselės ir 1,826 vienuolijų broliai, 1,367 bažnyčios, 1,421 mokyklos ir 867 kitos institucijos. Šiame plote gyvena 5,815,212 katalikai.

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Second-class mail privileges authorized at Brooklyn, N. Y.

Subscription rates: Domestic yearly \$6.00, Foreign yearly \$6.50

Latvian translation: Laidrakstis tvarko REDAKCIJĀ KOMISIJA, Vyr. red. S. SUZIEDĒLIS

Velykinės nuotikos žodžiai

Velykų dar belaukiant, šv. Juozapo šventėje, į Romą buvo susitelkę iš visos Italijos per 100.000 jaunimo

Dar anais laikais, kai Italijoje buvo prasiiveržęs masoniškas liberališkas sąjūdis ir apėmęs viešąjį gyvenimą

Dabartinis popiežius Pijus XII tam Italijos jaunimui, susirinkusiam šv. Petro bazilikoje

Zmonija — kalbėjo popiežius Pijus XII — išeina iš klaidų, negarbės ir karo "tamsios žiemos"

Papiežiaus kalboje jaučiame daug guodžiančio optimizmo... Gal jis buvo taikomas jaunimui ir veikiamas artėjančio pavasario nuotikos

Bet Dievas, kuris leido žiemą ir duos puikią vasarą, įpareigojo mus gyventi ir veikti atmosferoje, kuri yra atbūdančio pavasario meto

PIERRE MAURICE
PAMESTIEJI
ROMANAS

(26) — Taip, vienas iš jūsiškių pagyrė man tą jaunuolį, jo nuomone, neteisingai pasmerktąjį dvejiems metams kalėjimo

ja, ir labdaros patarnavimai plinta

Dvasiniame gyvenime ir veikloje taip pat regimi atbudimo ženklai. Žmogus daro vis daugiau nepriklausomas nuo vergavimo darbu

Pažymėtini ir socialinio atbudimo ženklai. Pirmu kartu pajunta žmonės ne tik vienas kito priklausomybę, bet ir nuostabią vienybę

Kaip kiekviename pavasaryje, taip ir šiame yra vėjų ir audrų. Bažnyčia dar nebaigė savo kankinių istorijos

Popiežiaus kalboje jaučiame daug guodžiančio optimizmo... Gal jis buvo taikomas jaunimui ir veikiamas artėjančio pavasario nuotikos

"Mūsų viltis jūs padarykite savom ir visiem tarkit, kad esame istorijos pavasario laikuose

tą kraują. Iš tikrųjų, šis jaunuolis turėjo bandyti gintis prieš savo kaltintojus. Bet pas ką gi jis galėjo rasti atramą?

Fordhamo universiteto prezidentas neseniai didžiausiai, kad Amerikos spaudo geriausiai informuoja

BULGANINO SIŪLYMAS DĖL BAZIŲ TVOJA PATIEM SOVIETAM I RAGUS

Bulganinas atrasė: sutinkam, kad antorės erdvės ginklai būtų kontroliuojami, jei bus panaikintos bazės svetimos teritorijose

Bulganino atsakymas buvo pagal įprastą sovietinę tradiciją — nepaisyti, kas "vakar" buvo pasakyta ar padaryta

"Vakar", kai Amerika siūlė svarstyti "visumą" klausimų, kurie yra užgruozdę gerus santykius tarp Rytų ir Vakarų, Sovietai nesutiko

Kai Sovietai pridėdą tą bazių panaikinimo klausimą, lauktum, kad jis bus taikomas abiem pusem ne tik Amerikai, bet ir Sovietam

Siūlydami Amerikai išsinešdinti iš svetimų teritorijų, Sovietai turėtų ir patys pasitraukti iš bazių, kurias jie pasidarė svetimos teritorijose

atplėštoje iš Suomijos dalyje, Estijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, rytų Vokietijoje, Vengrijoje, Cekoslovakijoje, Bulgarijoje, Rumunijoje, Albanijoje, Kinijoje, Korejoje, Indokinejoje, Indonezijoje

Jei bolševikai nesirengia iš bazių pasitraukti, tai ko vertas jų reikalavimas tik Amerikai savo bazes panaikinti?

O AMERIKOS SPAUDOJE TAI BUVO PAVADINTA NAUJU MASKVOS LAIMEJIMU

Ar Amerikos spaudo tą sovietinio siūlymo dvideidiskumą išskėlė?

nisukaltėlių slėpėjas, ne, nesutinku! Jūs kalbate apie teisingumą bet tai kitas teisingumas, kuriam aš aukoju visą savo gyvenimą: Dievo teisingumas; tik šis vienas saisto mano veiksmus

Enguerrandas atsikėlė: — Aš nepažinojau ir nenoriu pažinti jūsų Dievo. Bet aš lenkiuos prieš įstatymą, kilusį iš žmonių sąžinės

— Tegu, pone, mes pažiūrėsime, ar jūs taip pat ramiai kalbėsit ir prieš policijos viršininką

— Tegu, pone, mes pažiūrėsime, ar jūs taip pat ramiai kalbėsit ir prieš policijos viršininką

— Mano drauge, tavo protas suklaidintas! Kas tai per komedija, dangi pasakyčiau — kas tai per skandalas?

— Mano drauge, tavo protas suklaidintas! Kas tai per komedija, dangi pasakyčiau — kas tai per skandalas?

— Mano drauge, tavo protas suklaidintas! Kas tai per komedija, dangi pasakyčiau — kas tai per skandalas?

— Mano drauge, tavo protas suklaidintas! Kas tai per komedija, dangi pasakyčiau — kas tai per skandalas?

— Mano drauge, tavo protas suklaidintas! Kas tai per komedija, dangi pasakyčiau — kas tai per skandalas?

— Mano drauge, tavo protas suklaidintas! Kas tai per komedija, dangi pasakyčiau — kas tai per skandalas?

Kiek Amerikos pozicijas gina plunksna?

Geriausiai informuota spauda... Bet ar ji tik informuoja, ar ir skaitytoją formuoja?

Didysis N.Y. Times vedamuo-siuose pakartotinai teisingai ir rimtai paaiškino, kad Amerika negali iš bazių pasitraukti, nes nepasitiki Sovietais, o nepasitiki vėria tai, kad Sovietai susitarimus lauko

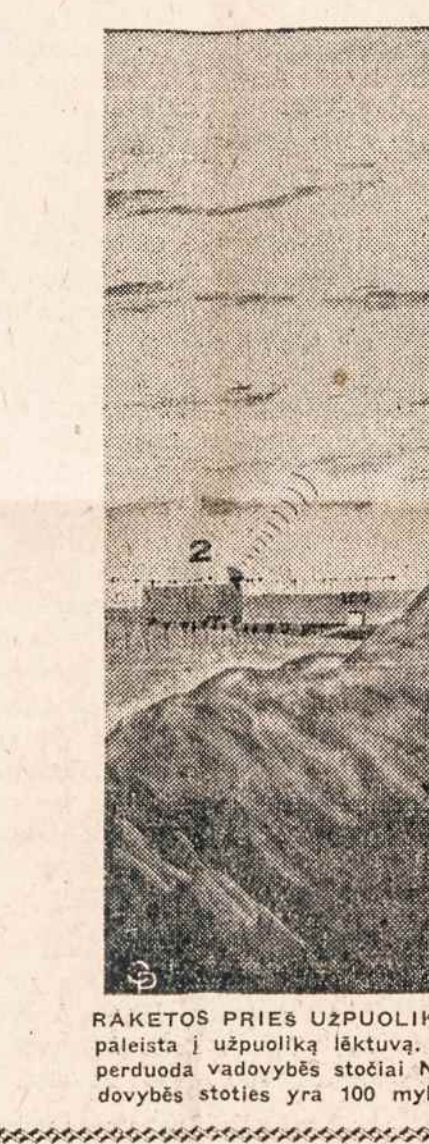
Kai kurie susidarė įspūdį, kad Sovietai yra geri, nes siūlo iš svetimų kraštų pasitraukti, o Amerika yra bloga, nes nesutinka

Kai kurie vadunami editoria-listai su M. Higgins, užuot demaskavę sovietinio siūlymo dvideidiskumą, ir patys pasidarė iliuzijai, tardami: ir vėl sovietų propaganda laimėjo punktą šaltajame kare

PLUNKSNOS PARAMA AMERIKOS IR MASKVOS POZICIJAI?

Jei tarp tų editorialistų dėmesio yra susilaukęs C.L. Sulzberger (NYT), tai jis nuėjo toliau: korespondencijoje iš Pariziaus ėmėsi kaltinti Vakarus, kad jie neturi bendros linijos. O neturi jos dėl to, kad

Gal tie Sulzbergerio žodžiai yra teisingi. Tik juos paleisdamas anuo metu; vargiai jis prisidėjo prie Amerikos pozicijos sustiprinimo. Gerai, kad tais žodžiais nesustiprino ir savo autoritetu. Bardamas kitus už principų negynimą, davė progą prisiminti jo kitą barimą vyriausy-

RAKETOS PRIEŠ UZPUOLIKĄ. Aviacijos bazė Marylande tikrina, kaip raketa iš žemės gali būti paleista į užpuolimą lėktuvą

"Vakarai gyvena vadovybės krizė. Eisenhoweris yra pavargęs. Dulles diplomatinės pažiūros yra sustingusios ir jas pristato viešumai su didžiausiu nepriimtinumu. Macmillanas yra savęs apgaudinėjimo sąnuosė

"Tuo tarpu viešojo opinija ne-komunistiniame pasauly vis labiau spaudžia už viršūnių pasitarimus... Vakarų lyderius, nesutariančius tarp savęs, spaudžia jų pačių politiniai pareigūnai, kurie galvoja apie viršūnių pasitarimą vietinių rinkimų užimtom galvom. Nėra bendro nusistatymo, kaip valstybininkai turi ginti principus, kurie kuria mūsų civilizaciją"

Gal tie Sulzbergerio žodžiai yra teisingi. Tik juos paleisdamas anuo metu; vargiai jis prisidėjo prie Amerikos pozicijos sustiprinimo. Gerai, kad tais žodžiais nesustiprino ir savo autoritetu. Bardamas kitus už principų negynimą, davė progą prisiminti jo kitą barimą vyriausy-

bei (lapkrityje), kam ji laikosi principo nepripažinti smurto akto padarinių ir per 18 metų nepripažistą Sovietinės aneksijos Baltijos krauose... Sulzbergeris čia nuėjo Bulganino keliu: užmiršti, kas vakar buvo pasakyta

Gal tie Sulzbergerio žodžiai yra teisingi. Tik juos paleisdamas anuo metu; vargiai jis prisidėjo prie Amerikos pozicijos sustiprinimo. Gerai, kad tais žodžiais nesustiprino ir savo autoritetu. Bardamas kitus už principų negynimą, davė progą prisiminti jo kitą barimą vyriausy-

mai neturi tiek daug reikšmės, kaip mes tikime". Taigi meskit tuos principus ir susitarkit. Susitarti — dėl ko? Ar tik dėl antorės erdvės pabūklų? Ne

Sulzbergeris keliais atvejais teisingai buvo išryškinęs, kad Sovietam svarbiausias dalykas visose derybose dabar laimėti status quo pripažinimą... Kai į tą pusę lenkia Sulzbergeris savo vyriausybę, vargiai jo plunksna tarnauja principam, Amerikai, laisvajam pasauliui

Bet jei paskutiniu laiku pastebimas Vakaruose didesnis pasitikėjimas Amerikos vyriausybės atsargumu ir nepasitikėjimas Sovietų propaganda, tai yra ženklas, kad ir tokios plunksnos kaip Sulzbergerio nėra visagalės opinijai nulemti

Maistas pabrangęs. Kiekviena šeimininkė mato, kad ji išleidžia daugiau pinigų. Palygin-tu su 1950 metais, ji moka daugiau už pieno kv. 5.2 cn., už kiaušinių tuziną 6.4 cn., už kiaušienos sv. 4.1 cn., už duonos sv 4.1 cn., už obuolių svarą 0.9 cn., už bulvių 10 sv. 117 cn., tik už jautieną ji moka mažiau 2.3 cn.

Jei metinės vidutiniškos šeim-os išlaidos maistui 1950 buvo 920, tai šiemet jos pasiekia 1,042; skirtumas 122 dol.

Seimininkės metinį priedą 122 dol. visą pasiima tarpininkas; gamintojas nieko negauna; priešingai, gamintojas dar prikiša 12 dol., kurie nueina į tarpininko kišenę: jam tenka 134 dol.

Kodėl tarpininkas paima tiek daug? Jam padidėjo labiausiai darbo jėgos, o taip pat transporto ir kitos išlaidos

Smulkesnį vaizdą duoda tokis apskaitymas. — Iš kiekvieno šeimininkės išleidžiamo dolerio gamintojui 1957 ėjo 386 cn. Tai yra 6.9 cn. mažiau nei 1950. Kiti 61.4 cn. eina tarpininkui. Jis išleidžia 332 darbo jėgai; tai yra 44 cn. daugiau nei 1950; 2. pelno buvo 3 cn., tai yra šešios dešimtosios cento mažiau; 2.8 cn. transportui, arba dviem dešimtadaliais cento daugiau; kitiem reikalams — įpakavimui, valstybės mokesčiam, draudimui — 19.4 cn. arba 3 cn. daugiau

Užburts ratas: kai labiau pakyla kainos, tai darbininkas reikalauja kelti atlyginimą. Kai atlyginimas pakeliamas, vėl turi brangti produktas...

labai sunkūs. Iki tol, kol galėsiu surasti kito pėdsaką, esu priverstas jį laikyti vagimi

— Jūsų sprendimas, pone, jam mažai svarbus. Argi jis turi vardą saugoti nuo negarbės? Jūs gerai žinote, kad tie vaikai niekam nerūpi, išskyrus juos pačius. Pasaulio garbė gerai uždengia, deja, tikruosius kaltininkus, kuriuos žino tik vienas Dievas. Dėl Danielaus, jo skolin-tas vardas yra tik etiketė, kurią jis gali keisti. Jo garbė, kurią pasaulis atmeta, paliks, kaip ir praityje, gyventi santaikoje su sąžinės įstatymais, atsižvel-giant į Dievą, kaip vienintelį teisėją, kurį verta vertinti

— Ir po valandėlės pridūrė: — Atsiprašau už šitą nuklydimą. Mat, kad mūsų pasikalbėjimas, nukrypes nuo tikslu, ne-leido man pareikšti jums mano apsilankymo priežasties

— Argi jūsų apsilankymo tikslas nebuvo tas, kad aš atsi-imčiau savo skundą?

— Visai ne. Jei aš ištariau Danielaus Donadieu vardą su pašnekesio pradžioje, tai tik kad jums priminčiau, kad jūs turite čia jo sužadėtinę. Man at-rodė, kad po to, kas čia įvyko, ji negalėtų likti pas jus tarnau-ti. Aš atėjau jus prašyti leidimo perkelti ją į Auteuilį

(bus daugiau)

mai neturi tiek daug reikšmės, kaip mes tikime". Taigi meskit tuos principus ir susitarkit. Susitarti — dėl ko? Ar tik dėl antorės erdvės pabūklų? Ne

Sulzbergeris keliais atvejais teisingai buvo išryškinęs, kad Sovietam svarbiausias dalykas visose derybose dabar laimėti status quo pripažinimą... Kai į tą pusę lenkia Sulzbergeris savo vyriausybę, vargiai jo plunksna tarnauja principam, Amerikai, laisvajam pasauliui

Bet jei paskutiniu laiku pastebimas Vakaruose didesnis pasitikėjimas Amerikos vyriausybės atsargumu ir nepasitikėjimas Sovietų propaganda, tai yra ženklas, kad ir tokios plunksnos kaip Sulzbergerio nėra visagalės opinijai nulemti

Kam tenka už maistą permokėtas pinigas?

Maistas pabrangęs. Kiekviena šeimininkė mato, kad ji išleidžia daugiau pinigų. Palygin-tu su 1950 metais, ji moka daugiau už pieno kv. 5.2 cn., už kiaušinių tuziną 6.4 cn., už kiaušienos sv. 4.1 cn., už duonos sv 4.1 cn., už obuolių svarą 0.9 cn., už bulvių 10 sv. 117 cn., tik už jautieną ji moka mažiau 2.3 cn.

Jei metinės vidutiniškos šeim-os išlaidos maistui 1950 buvo 920, tai šiemet jos pasiekia 1,042; skirtumas 122 dol.

Seimininkės metinį priedą 122 dol. visą pasiima tarpininkas; gamintojas nieko negauna; priešingai, gamintojas dar prikiša 12 dol., kurie nueina į tarpininko kišenę: jam tenka 134 dol.

Kodėl tarpininkas paima tiek daug? Jam padidėjo labiausiai darbo jėgos, o taip pat transporto ir kitos išlaidos

Smulkesnį vaizdą duoda tokis apskaitymas. — Iš kiekvieno šeimininkės išleidžiamo dolerio gamintojui 1957 ėjo 386 cn. Tai yra 6.9 cn. mažiau nei 1950. Kiti 61.4 cn. eina tarpininkui. Jis išleidžia 332 darbo jėgai; tai yra 44 cn. daugiau nei 1950; 2. pelno buvo 3 cn., tai yra šešios dešimtosios cento mažiau; 2.8 cn. transportui, arba dviem dešimtadaliais cento daugiau; kitiem reikalams — įpakavimui, valstybės mokesčiam, draudimui — 19.4 cn. arba 3 cn. daugiau

Užburts ratas: kai labiau pakyla kainos, tai darbininkas reikalauja kelti atlyginimą. Kai atlyginimas pakeliamas, vėl turi brangti produktas...

labai sunkūs. Iki tol, kol galėsiu surasti kito pėdsaką, esu priverstas jį laikyti vagimi

— Jūsų sprendimas, pone, jam mažai svarbus. Argi jis turi vardą saugoti nuo negarbės? Jūs gerai žinote, kad tie vaikai niekam nerūpi, išskyrus juos pačius. Pasaulio garbė gerai uždengia, deja, tikruosius kaltininkus, kuriuos žino tik vienas Dievas. Dėl Danielaus, jo skolin-tas vardas yra tik etiketė, kurią jis gali keisti. Jo garbė, kurią pasaulis atmeta, paliks, kaip ir praityje, gyventi santaikoje su sąžinės įstatymais, atsižvel-giant į Dievą, kaip vienintelį teisėją, kurį verta vertinti

— Ir po valandėlės pridūrė: — Atsiprašau už šitą nuklydimą. Mat, kad mūsų pasikalbėjimas, nukrypes nuo tikslu, ne-leido man pareikšti jums mano apsilankymo priežasties

— Argi jūsų apsilankymo tikslas nebuvo tas, kad aš atsi-imčiau savo skundą?

— Visai ne. Jei aš ištariau Danielaus Donadieu vardą su pašnekesio pradžioje, tai tik kad jums priminčiau, kad jūs turite čia jo sužadėtinę. Man at-rodė, kad po to, kas čia įvyko, ji negalėtų likti pas jus tarnau-ti. Aš atėjau jus prašyti leidimo perkelti ją į Auteuilį

(bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

Kur eina lietuvių menas?

Sis klausimas iškilo Bostono Lietuvių Kultūros Klube kovo 22 d., besiklausant ir diskutuojant dėl Viktoro Vizgirdos pranešimą apie lietuvių dailės tremtyje ir arch. Jurgio Okunio — apie lietuvių architektūrą svetur. Vizgirda trumpai apžvelgė nepriklausomos Lietuvos dailininkų kartas ir sroves. Nemaža jų dalis atsidūrė tremtyje, čia kūrė, naudojosi pasaulinių meno centrų impulsais, ieškojo naujų išraiškos kelių, bet išlaikė ir praturtino lietuvių dailę. Šalia jų iškilo nauja dailininkų karta, jau svetur išsimokslinusi. Jų skirtingos mokyklos ir žanrai, bet lietuviškumas jų kūryboje neišnyko. Prelegentas pabrėžė jaunųjų dailininkų kūrybos ekspresyvų primityvumą, artimą lietuvių liaudies menui. Šalia talentų pasirodo ir diletantų. Profesinis pasirošimas būtinas dailininkui. Savo pranešimo išvadosse dail. Vizgirda konstatavo, kad lietuviams tremtyje trūksta aukštesnio lygio kritikos. Iš mūsų spaudos atrodo, kad visi 60 dailininkų yra aukšto lygio kūrėjai, nes rašomi ne kritikos, o daugiau reklaminiai straipsniai. Lietuvių laikraščiai deda rašinius, kuriuose bet kokia paveikslų gamyba vadinama menu.

Arch. Okunis savo trumpesniame pranešime taip pat pirmiausiai apibūdino nepriklausomos Lietuvos architektūrą. Nors ją kūrė daugiausia užsienio išsimokslinę architektai, bet jų pastatai buvo lietuviški. Moderniam stiliui duotas savitas charakteris, naudojant Lietuvos medžiagas, daugiausia glaistytą plytų mūrą, o ne akmenis. Taip pat derinimas aplinkon ir klimatiniai reikalavimai atsiliepia pastatų formai.

Arch. Okunis savo trumpesniame pranešime taip pat pirmiausiai apibūdino nepriklausomos Lietuvos architektūrą. Nors ją kūrė daugiausia užsienio išsimokslinę architektai, bet jų pastatai buvo lietuviški. Moderniam stiliui duotas savitas charakteris, naudojant Lietuvos medžiagas, daugiausia glaistytą plytų mūrą, o ne akmenis. Taip pat derinimas aplinkon ir klimatiniai reikalavimai atsiliepia pastatų formai.

ŽIEMĄ BARDAMAS, PRANAŠAUJA PAVASARĖLĮ

AUKŠTAIČIŲ DAINIUS — ANTANAS STRAZDAS

Zemaičių bajorų poezija 19 a. pradžioje buvo daugiau sentimentalų jų pramoga. Retas jų kūriny pasiekė platesnę visuomenę. Jų raštai pagelto popieruose ir liko tik anų metų prisiminimas.

Tuo pačiu laiku Aukštaičiuose gyveno kitas poetas, kilęs iš liaudies, nuo jos nenutoles, ją giliai suprastęs ir jai paskyres savo dainas. Tai Antanas Strazdas, žmonių vadinamas Strazdeliu.

Ar galima lietuviška architektūra svetur? Čia kitokios statybinės med-

Ar galima lietuviška architektūra svetur? Čia kitokios statybinės med-

Buvo tai labai reta, keista asmenybė, apie kurią sutelkta daugybė anekdotų, linksmy pasakojimų.

Ar galima lietuviška architektūra svetur? Čia kitokios statybinės med-

ANTANAS STRAZDAS

AUŠRA

Pasydo, pasvydo,
Aušros žvaigždė pasvydo, pasvydo,
Ir gaidelis pragydo, pragydo.

Vieversys, vieversys,
Vieversėlis siausdamas
Šoka vėju plaukdamas, plaukdamas.

Padangėm,
Siaudžia, griaudžia padangėm...
Vištos karkia, palangėm...

Jautelis,
Jaučias, laukan eidamas,
Kasa žemę baubdamas.

Gėreliai su ožkeliais —
Kazokėlį šokdami,
Stukeles rodydami.

Kas gi ten?
Kas gi tenai už miško
Žiba, tvaska, ištiško?

Saulėlė,
Saulėlė ten tekėjo,
Aukso žiedais mirgėjo.

Sujudo, sušneko,
Juda šneka paukšteliai,
Žydi rožėm liekneliai.

Raselė,
Krenta perlų raselė,
Linksmą žalia pievelė.

Gegužėlė,
Gegužėlė kukuoja
Ir karvelis burkuoja.

Kiškelis
Lekia lygiom pievelėm,
Kerpa gudriom auselėm.

Pražuvo,
Piktį čėšai pražuvo,
Vis jau kitaip neg buvo.

ANTANAS STRAZDAS

AUŠRA

Pasydo, pasvydo,
Aušros žvaigždė pasvydo, pasvydo,
Ir gaidelis pragydo, pragydo.

Vieversys, vieversys,
Vieversėlis siausdamas
Šoka vėju plaukdamas, plaukdamas.

Padangėm,
Siaudžia, griaudžia padangėm...
Vištos karkia, palangėm...

Jautelis,
Jaučias, laukan eidamas,
Kasa žemę baubdamas.

Gėreliai su ožkeliais —
Kazokėlį šokdami,
Stukeles rodydami.

Kas gi ten?
Kas gi tenai už miško
Žiba, tvaska, ištiško?

Saulėlė,
Saulėlė ten tekėjo,
Aukso žiedais mirgėjo.

Sujudo, sušneko,
Juda šneka paukšteliai,
Žydi rožėm liekneliai.

Raselė,
Krenta perlų raselė,
Linksmą žalia pievelė.

Gegužėlė,
Gegužėlė kukuoja
Ir karvelis burkuoja.

Kiškelis
Lekia lygiom pievelėm,
Kerpa gudriom auselėm.

Pražuvo,
Piktį čėšai pražuvo,
Vis jau kitaip neg buvo.

ANTANAS STRAZDAS

AUŠRA

Pasydo, pasvydo,
Aušros žvaigždė pasvydo, pasvydo,
Ir gaidelis pragydo, pragydo.

Vieversys, vieversys,
Vieversėlis siausdamas
Šoka vėju plaukdamas, plaukdamas.

Padangėm,
Siaudžia, griaudžia padangėm...
Vištos karkia, palangėm...

Jautelis,
Jaučias, laukan eidamas,
Kasa žemę baubdamas.

Gėreliai su ožkeliais —
Kazokėlį šokdami,
Stukeles rodydami.

Kas gi ten?
Kas gi tenai už miško
Žiba, tvaska, ištiško?

Saulėlė,
Saulėlė ten tekėjo,
Aukso žiedais mirgėjo.

Sujudo, sušneko,
Juda šneka paukšteliai,
Žydi rožėm liekneliai.

Raselė,
Krenta perlų raselė,
Linksmą žalia pievelė.

Gegužėlė,
Gegužėlė kukuoja
Ir karvelis burkuoja.

Kiškelis
Lekia lygiom pievelėm,
Kerpa gudriom auselėm.

Pražuvo,
Piktį čėšai pražuvo,
Vis jau kitaip neg buvo.

tik architektūrą, bet ir kitas meno šakas. Tradicinė lietuvių liaudies architektūra yra labai originali, bet jau atgyvenusi savo amžių, nes dabar kitokios statybinės medžiagos ir kitokie žmonių reikalavimai. Tradicinės liaudies architektūros elementų derinimas moderniojoje architektūroje yra ne nauja kūryba, bet paminklas senajai. Lietuvių architekto talentas pagaliau ras modernią lietuvišką architektūros išraišką, kaip jau yra įvykę, pvz. Suomijoje.

Tolimesnėse diskusijose K. Barmas ir red. J. Sonda pasisakė, kad negalima reikalauti iš lietuvių spaudos šiaip ar kitaip rašyti ar nerašyti. Spauda turinti būti įvairi, kad ir prieštaraujantys pasisakymus. Čia dr. Girnius pakartojo, kad ne spaudos laisvė varžytina, bet keltinas jos lygis. Jei apie matematiką rašo žmonės, joje nusiimaną, tai ir apie meną turį rašyti tik atitinkamo išsimokslinimo specialistai. Kitu atveju smukdomas visuomenės meninis skonis ir jina dezorientuojama. Panašiai pasisakė ir dr. M. Gimbutienė. Dar kalbėjo prof. K. Kriščiukaitis, P. A. Šveikauskas, inž. E. Manomaitis ir ponija Manomaitienė, dr. Br. Mickevičius.

Tą vakarą kultūros klube svečiavosi S. Jasaitienė iš Tampos, Floridoje, ir E. Kecalaitė iš Putnamo, Conn.

JERONIMO KAČINSKO "ATSPINDŽIAMS" NUSKAMBĖJUS

IZIDORIUS VASYLIŪNAS

Pažangumą ir konservatizmas — dvi gyvenimo problemos, kurios turbūt niekur taip ryškiai neatsispindi, kaip muzikoje. Visais laikais, visose muzikos epokose, kiekvienas pažangumas pradžioje smerkiamas ir nepripažįstamas. Vėliau ateina to naujo stiliaus genijai, iškelia jį iki neaprepiamos tobulybės, išsako giliausius pergyvenimus, palieka išpindingiausių veikalų. Po to seka išsisiėmimas, atsiranda naujos kryptys. Buvusi nauja kryptis pasensta, nieks jos modernia nebevadina. Jos vietą užima kiti naujūnai, kurie savo ruožtu vėl smerkiami. Prieš tai buvusi moderni srovė jau įspilietina. Jos veikalai dažniau grojami, mieliau klausomi, palankiau apibūdinami. Ankstyvesni smerkiami nutilsta, ir tokie pat taikomi jau naujai pasireikšusiai srovei. Ir taip daina be galo.

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

Tokia dalykų eiga matoma pasaulinėje muzikos evoliucijoje. Tokią pat galime susėkti ir paskiros tautos muzikiniame išsivystime. Ši kova visų pirma vyksta tarp paskirų muzikų. Apie paskirus muzikos darbuotojus grupuojasi visuomenės sluogsniai. Su visuomenės kultūrine pažanga laimi ir pažangesnės meno srovės. Tačiau vargas pažangiosios srovės meno atstovui, kai jam tenka darbuotis kultūriškai primityvioje aplinkoje.

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

vas, išpūdingas. Kiek galima spręsti iš pirmo pasiklausymo, nemačius partitūros, jautėsi sintezė modernios linarinės technikos ir turtingos akordinės sistemos. Atskiros frazės pasižymėjo giliu turinumu bei charakteriais. Tam tikri motyvai jungia veikalą su tradicine lietuvių mokykla. Klausytojai šilčiau priėmė lietuviškuosius Jeronimo Kačinsko "Atspindžius".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

Jeronimas Kačinskas

Tokia dalykų eiga matoma pasaulinėje muzikos evoliucijoje. Tokią pat galime susėkti ir paskiros tautos muzikiniame išsivystime. Ši kova visų pirma vyksta tarp paskirų muzikų. Apie paskirus muzikos darbuotojus grupuojasi visuomenės sluogsniai. Su visuomenės kultūrine pažanga laimi ir pažangesnės meno srovės. Tačiau vargas pažangiosios srovės meno atstovui, kai jam tenka darbuotis kultūriškai primityvioje aplinkoje.

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

A. STRAZDELIS, B. Bučo skulptūra.

Ar galima lietuviška architektūra svetur? Čia kitokios statybinės med-

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

LIETUVOS SPAUDOS RINKTINĖ

Nidos Knygų Klubas Londone plečia savo veiklą. Neseniai išleido plačią skaitymo knygą "Saulę derliaus", J. Balio "Užburto lobius", dabar planuoja išleisti lietuvių periodinės spaudos apžvalgas, pavadintas "Rinktinė".

Lietuvių Bendruomenė vykdo LIETUVIŲ CHARTOS SIEKIMUS

Lietuvių Bendruomenė vykdo Lietuvos Chartos siekimus. Šie siekimai yra bendri visų kraštų liet. bendruomenėms. Taigi yra naudinga atskirti kraštų bendruomenių vadovybėms bent retkarčiais susitikti ir veiklos klausimais išsiskirti pasitarti, paieškoti bendrų kelių sėkmingesniai darbui. Tokie artimo tarpusavio bendradarbiavimo santykiai pastaraisiais metais mezgasi tarp JAV ir Kanados bendruomenių. Susirinkusių jungtinio posėdžio pereinamųjų metų birželio 8 Clevelande, šiame velemo 22

Daugiausia posėdžio laiko pareikalavo

įvairūs PLB seimo klausimai. PLB seimo pasisekimai priklauso nuo to, kokius uždavinius PLB seimas pasistatys ir kokie bus sprendimai jiems įvykdyti. Seimo organizavimas yra patikėtas Kanados ir JAV bendruomenėms. Šiam tikslui jų susitarimu yra sudarytas New Yorke PLB seimo organizacinis komitetas. Bet posėdyje buvo konstatuota, kad ir abiejų kraštų valdybos negali tenkintis tik stebėtojų vaidmenimi. Todėl buvo nutarta siekti, kad PLB seimas atliktų ypač du uždavinius:

1. su visu atsidėjimu pažvelgti į likiminius lietuvių tautos klausimus bei rūpesčius ir

2. išbaigtų organizuoti Pasaulio lietuvių bendruomenę.

Šiam tikslui buvo apžvelgta komiteto pasiūlyta PLB seimo darbų tvarka ir primti jos pakeitimai bei papildymai, kurie su protokolu bus persiųsti komitetui.

Lietuvių kultūros demonstracija yra nebeatskiriama didesniųjų LB parengimų programos

dalis. Jai ir PLB seime turi būti skiriama reikiama vieta. Todėl jungtiniame valdybų posėdyje buvo įsiekta būdų įvykdyti dainos ir muzikos vakarai.

kurio programą atliktų didelis jungtinis choras su simfoniniu orkestru.

Mūsų daina čia turi suskambėti visa savo jėga, didybe ir grožiu.

Lietuvių dainos gyvybei palaikyti taip pat yra nutarta rengti

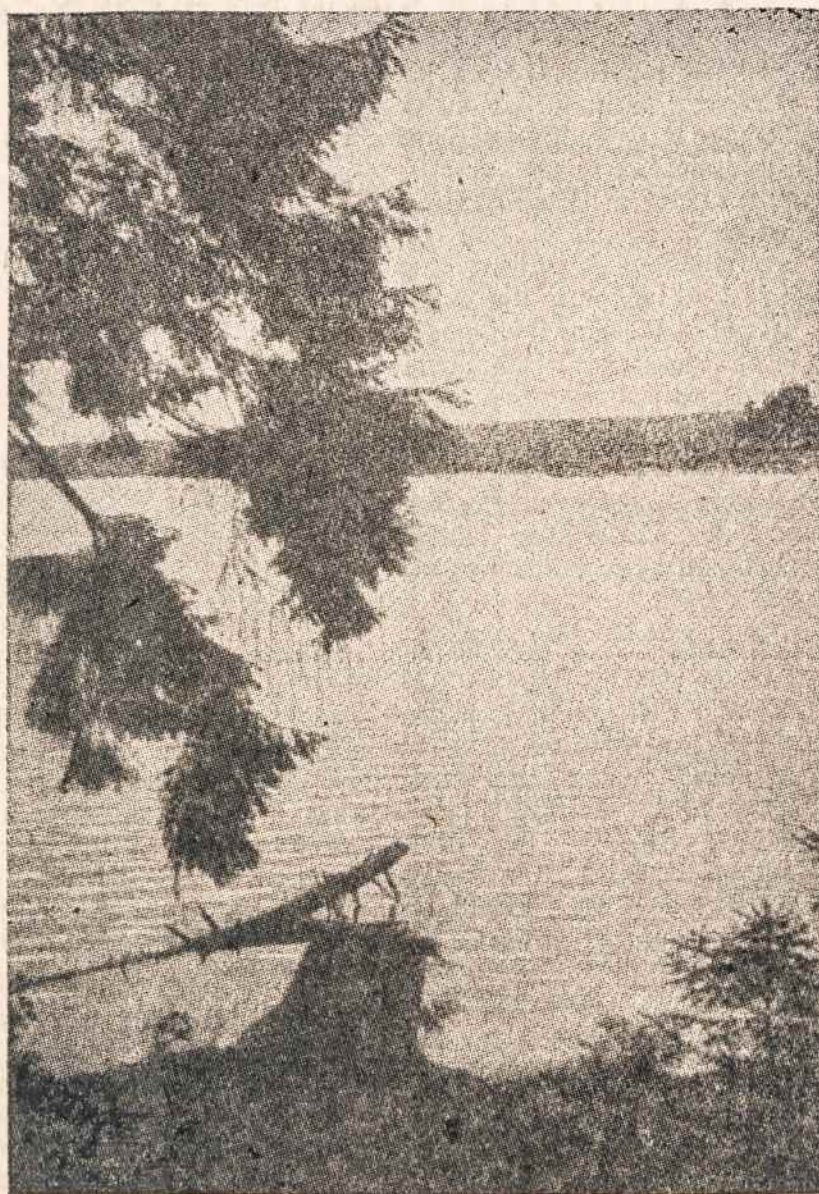
antrąją JAV ir Kanados lietuvių dainų šventę.

Šiai šventei parinkti 1961 metai. Tai bus penktieji metai po pirmosios JAV ir Kanados lietuvių dainos šventės. Šventės rengimo komiteto narius parinkti pavadama LB Chicago apyg. Valdybai, kuri juos pristatys tvirtinti JAV ir Kanados LB valdyboms.

Svarstytas klausimas, ar **antroji JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė negalėtų įvykti Kanadoje, pvz. kad ir Toronte.**

Šį klausimą svarstys ir reikiamus duomenis surinks Kanados LB krašto valdyba.

Susitarta iš anksto pasiinformuoti, kokias premijas ir už ką kuri bendruomenė skiria. Šiuo siekiama teikti premijoms didesnę reikšmę ir vengti dubliavimosi.

LIETUVOS EZERAS PAVASAREJANT

KEISTUOLIS PLATELIŲ GRAFAS MOTORIZUOJASI

Linksna istorija apie grafo keliones

Plateliai yra mažas miestelis Žemaitijos viduryje. Garsus jis tuo paties vardo ežeru, kuris, pribarstytas salų, raitosi vingiu vingiais aplink miestelio kalvas. Vienoje saloje kadaise buvo pilis. Yra žinoma net šios pilies įgula, tačiau vėliau niekas jos neremontavo, ir pilis sugriuvo, palikdama daugybę pasakojimų, legendų apie paskendusius turtus, varpus, tiltus.

Šios legendos dabar prisikėlė Lietuvoje. Išplaukė jos iš gražiojo ežero ir gavo naujas formas. Rašytojas A. Vienuolis parašė tokią vieną legendą, o muzikas A. Ražūnas — simfoninį kūrinį "Platelių ežero legenda".

Ežero pakrantės apaugę pušynais, kalnuotos ir sausos. Tai puikios vietos atostogauti, vasaroti. Tačiau nepriklausomybės laikais žmonės to dar nesužinojo, palyginti mažai lankė šią kurortinę vietą. Dailininkai gi mieliai užklysdavo. Čia su dideliu pamėgimu piešė dail. Adomas Galdikas. Prie vieno ežero galo yra mažytis Beržoro miestelis — bažnytkaimis su senomis kapinaitėmis, koplyčia. Ten daug senovės, gamtos idilijos, kuri vilioja dailininkus.

Kadaise Plateliuose gyveno ir išstremtas prof. A. Voldemaras, mėgęs pamerkti meškerę į ežerą, pasivaikščioti jo krantais.

Be ežero šio miestelio įžymybė buvo dvaras, išsistatęs prie pat vandens krantų.

Ji valdė prancūzas, kurį žmonės vadino tiesiog Svazeliu. Jis buvo Prancūzijos pilietis, tai jo nepalietė nei žemės reformos. O tos žemelės daug turėjo; kaip žmonės sakydavo, raitas per dieną neapjosi.

Svazeliai gi įsikūrė Katrynos II laikais. Šioji Rusijos carinė, užgrobusi Lietuvą, vėliau savo meilužiams dovanavo lietuvišką dvarus. Taip Plateliuose atsirado prancūzas.

Paskutinis palikuonis, gyvenęs nepriklausomais laikais Plateliuose, buvo didelis keistuolis. Labai nemėgo moterų, tiesiog jų bijojo. Sutikęs parke moterį, isikniaubdavo į metį, užsidėngdavo akis delnais ir laukdavo, kol moteris praeis pro šalį. Jo kambarius galėjo užėiti tik viena giminitė, tetulė, bet ir tą dažnai išprašydavo laukan.

Grafas kiekvieną dieną važiuodavo pasivažinėti arkliais. Ar snigo, ar lijo, ar saulė švietė,

kiekvieną dieną tą pačią valandą sėsdavo į karietą ir važiuodavo į miškelius.

Tai pastebėjo vienas apskuręs biznierių ir įsiūlė grafui automobilį.

Dabar karietos išėjo iš mados, dabar tik automobiliai! — kuždėjo anas biznierių. — Koks bus gražus vaizdas, kai Platelių grafas važiuoja automobiliu!

Prikalbėjo grafą ir jam pardavė kažkur surastą mašiną. Išmokė ir važiuoti. Kai grafas jau sugebėjo perjūti bėgius, sustabdyti ir vėl užvesti, panorė vienai vienas patraukti keliukais. Jokio pavojaus nėra, nes keliai beveik tušti.

Apie pirmą kelionę tuoj sužinojo dvaro darbininkai ir, visa metę, susirinko prie kelio. Tikrai atūžia automobilyje grafas. Darbininkai mosuoja rankom, šaukia. Grafiui patiko toks entuziazmas, ir jis atsakė tuo pačiu, pamojavo. Bet tuo metu nepastebėjo, kad einąs pro ežerą kelias sukosi. Jis gi vairo nepasuko, taip ir tškė nuo kelio tiesiai į ežerą. Vos vos pats nenuskendo. Paskui reikėjo keltos arklių, kol mašiną ištraukė. Persigandęs grafas daugiau nebesėdėjo, nes Lietuvos keliai esą siauri, vingiuoti, nepritaikyti automobiliams.

Grafas vėl važinėjo karieta, kol atsluogė senasis biznierių gundytojas ir įkūse pirkti motorinį laivą

— Motorinė valtis kas kita! Ežere nėra jokių pasisiukimų, važiuok ir norėk!

Grafas pirkto motorinę valtį ir, išmokęs valdyti, pasileido vienas per platų ežerą.

Cia tikrai jokio rūpestelio — užtatai vairą ir rūkyk. Taip jis jis ir padarė: užsikūrė cigarą ir džiaugiasi prieš saulę. Tačiau grafas pamiršo, kad ežere daug salų. Vienu metu pamatė stalgiai kylantį krantą. Soko prie

Didžiausias globas

Bruselyje šiemet vyksta tarptautinė paroda, ir Amerikos Valstybės Departamentas užsakė New Yorke padaryti didžiausią globą, kuris bus išstatytas JAV pavilijone Bruselyje. Globas jau baigtas, jis turi 6 pėdas ir 3 colius diametre, jo mastelis — vienas colis 108 myliom. Padarytas iš specialios stiklinės plastikos, turi kabų ir upių raižytus, išdažytas specialias dažais rankom. Ašagai ir aukštųjų kalnų viršūnės yra baltos, dykumos geltonos, upės skaidriai mėlynos. Padarė pirma štaurės ir pietų pusrutulius ir paskui ties ekvatoriumi susėgė.

Zymiausi amerikiečių geografi ir žemės žinovai savo patarimais pagelbėjo meistram, o pačius darbus atliko du dailininkai, vienas iš jų buvo skaidrės po šiaurės ašigali ir pasidaręs nuotraukų, kurias panaudojo dažydama globos paviršių. Iki šiol didieji globai buvo iš gumos ir jie nesilaikydavo savo geros formos. Šis gi bus pats geriausias iki šiol padarytas didelis globas.

Bruselio parodoje jis bus apšviestas specialiomis šviesom ir suksis aplink savo ašį. Jis kaštavo 7,875 dol., o jo nudažymas — 5, dol.

IŠ VISUR

● Tėv. Gustas, salezietis, dirbęs tarp Sibiro lietuvių kiek sąlygos leido pastoracijai darbą, mirė Sibire.

● Kun. Alfa Lapė Lietuvoje iš Juosvainių perkeltas į Ukmergę klebonu ir paskirtas Ukmergės dekanu.

● Kun. Jonas Marcinkus, išbuvęs Sibire 5 metus, grįžo į Lietuvą. Numatoma, kad bus paskirtas altariai į Joniškį, kur gyveno kun. K. Gabrielaitis, miręs vėžiu.

● Dail. V. K. Jonyno paroda atidaroma Chicagoje Menininkų klubo patalpose balandžio 19. Kartu atidaroma ir Klubo ramovė.

● Liet. Mokytojų Sąjunga leidžia lietuviškos mokyklos metraštį. Medžiagą teikia sąjungos sekretorė B. Beleskienė Chicagoje.

● Jaunimo premijos įteikimas bus balandžio 22 Chicagoje. Premija skiria Liet. Mokytojų Sąjunga.

● Iš teisininkų draugijos centro valdybos pasitraukė A. Plateris ir J. Juodelis. Valdybon pakviestas dr. V. Simaitis. Valdyba Velykų švenčių proga sušelpė vargštančius teisininkus Vakietijoje, nutarta pasiūsti siuntinių teisininkams į Lietuvą ir Sibirą.

● Fordhamo universitete New Yorke šiais metais vasarą bus lituanistikos kursai, kurie prasidės liepos 1 ir baigsis rugpjūčio 14.

● Juozas Gintyla mirė Buenos Aires mieste, Argentinoje. Jis buvo gydytojas, reumatinių ligų specialistas ir Buenos Aires turėjo savo kliniką.

● Dail. V. Raulinaitis ruošia medalius, kurie bus įteikti sportinių žaidynių laimėtojams Clevelande balandžio 12-13 d.d.

● Marius Katiliškis, literatūros šventėje kovo 30, gavęs Liet. Enciklopedijos premiją 500 dol., tokią pat sumą gavo ir iš Chicago lietuvių knygos mėgėjų.

● Brūna Bagdonaitė Argentinoje, Buenos Aires, baigė medicinos fakultetė akušerija.

● Eltos žinių viulėtenis yra leidžiamas vokiškai, angliškai ir itališkai. Itališkąją Eltą redaguoja kun. V. Mincevičius. Neseniai pasirodė šių metų pirmas numeris, kuriame sudėta daug informacijos iš lietuvių gyvenimo įvairiose pasaulio kraštuose. Plačiai informuojama ir apie okupuotą Lietuvą.

● Am. Liet. Dailininkų Sąjungos pirmininku perrinktas dail. Z. Kolba. Į valdybą išrinkta M. Šileikis, J. Tričys, M. Laurinavičienė ir J. Pilipauskas.

● Greenfield, Mass. Sv. Onos draugystė margučių pietus rengia balandžio 13, 1 v. p.p. Robert E. Pray Hall, 31. Federal Str. Pietų kaina 99 cent. Bus programa ir bus duodamos dovanos už gražiausius margučius. Kviečiami visi dalyvauti ir linksmai praleisti laiką. Komiteta sudaro A. Stepankevičienė, A. Budrevičienė ir M. Agunienė.

Ieškomas — Petras Deksnys, sūnus Antano, gimęs Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, Vaidilonių kaime. Amerikoje gyvena maždaug nuo 1928 m. Ieško jo sūnėnas Antanas Deksnys, sūnus Prano. Jis pats, arba žinantieji, prašomi rašyti į Darbininko redakciją.

Vokiečių ordinas ir dabar gyvuoja

VOKIEČIŲ ORDINAS, TIEK ŠIMTMEČIŲ PUOLĖS LIETUVĄ, DAR TEBĖRA GYVAS. DABAR JIS SLAUGO SUŽEISTUOSIUS IR LIGONIS. JO BŪSTINĖ VIENOJE.

Skaitydami Lietuvos istoriją, ne kartą sutinkame kryžiuočius — vokiečių riterių ordina, kuris per šimtmečius puolė Lietuvą, užkariavo Prūsiją, iš Rytų veržėsi į mūsų kraštą. Rodos, tokie seni laikai — turėjo ir ordinas galų gale išnykti, bet jis dar tebėra gyvas.

Vienoje, Austrijos sostinėje, už garsiosios šv. Stepono katedros, yra dideli blokai namų, su daugybe kiemų, su gotikine bažnytele. Prie vieno pastato yra parašyta "Deutsche Haus" — Vokiečių namai. Niekas į šią iškambą nekreipia dėmesio, ir retas žino, kad čia gyvena didysis ordino magistras. Šitie visi namai yra vokiečių ordino centrinė įstaiga, su savo istorijos likučiais, su biblioteka, kur parašyti garsūs riterių žygiai po visas Europos šalis. Daugiausia jų sudėta apie Prūsijos užkariavimą.

Kaip žinome iš istorijos, ordinas atsirado kryžiaus karo metais, beveik prieš tūkstantį metų. Jam pavyzdį pakišo kiti riterių ordina, kurie ėjo kariuoti už šventąją Žemę. Vokiečiai pradžioje buvo kuklūs — norėjo slaugyti ir šelpiti karius, vokiečių piligrimus, kurie keliavo į Jeruzalę. Jie ir sukūrė savo ordina, pavadindami "Vokiečių ordino broliai prie šv. Marijos Jeruzalėje."

Vėliau laikai keitėsi. Riteriai grįžo į savo kraštus, grįžo ir vokiečiai, jau tvirtas vienuoliškas riterių ordinas. Jų didieji magistrai gyveno Akkon (1191-1291). Tada prasidėjo jų žygis į Prūsiją. Užkariavę kraštą, įkūrė Marienburgą, ten perkėlė ir didįjį magistrą, kuris Marienburgą gyveno nuo 1309 iki 1457. Po to trumpam laikui buvo persikėlęs į Karaliaučius (1457-1525). Jo šaka, Livonijos ordinas, buvo užsėdęs Latviją ir Estiją (iki 1562).

Prūsijos ordino stiprybę sustiprino Vytautas Zalgirio mūšyje (1410), o Livonijos ordina suplikė Vytauto brolis Zygmantas prie Sventosios (1435). Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Kazimieras Prūsijos ordina pagaliau padarė savo vasalu (1466). Kai Vokietijoje kilo reformacija, tai Vokiečių ordino magistras Albrechtas, kuriam šv. Kazimieras buvo dėdė, metė vienuolišką apsiaustą, perėjo į protestan-

tiizmą ir pasidarė pasauliniu krašto valdovu.

Ordinas turėjo savo provincijas ne tik Prūsijoje, bet ir kituose Vokietijos kraštuose, ir net Olandijoje. Sekularizacijos metu Saksonijos ir Tūringijos šaka pasidarė protestantais, bet pripažino didžiojo (katalikų) magistro valdžią.

DABARTINIS ORDINO MAGISTRAS (dešinėje) su Austrijos kanceliarium Raab, kurį pakėlė į garbės riterius.

Prancūzas su Napoleonu iškilus Europoje, ordino magistras persikėlė gyventi į Vieną. Būtų jis visai žlugęs tuo metu, jei jo nebūtų gelbėję Austrijos karališkoji gimtinė, Habsburgai. Jo giminės nariai pasidarė riteriai, didieji magistrai, kurie ordinui vadovavo nuo 1780 metų iki 1923.

Tuo metu buvo padarytos reformos: gražinta senoji ordino

KRYŽIUOČIAI PRIE JERUZALĖS

Vilonės Medžiagos Lietuvon

Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius LIETUVOJE, LATVIJOJE, ESTIJOJE, GUDIJOJE, UKRAINOJE IR UŽKARPAČIO RUSIJOJE!

Pasiųskit jiem vilnones atlaikas suknelėm, eilutėm, apsiaustam

Mūsų už vilnones atlaikas yra mažesnis, negu už pagiltes suknelės. Vilnonės medžiagos iš rittinių ir atlaikas pašėm prjebaumausiom kainom visam miestu jums siūlo 3 stambios kraituvės

S. BECKENSTEIN, Inc., 118-125-130 ORCHARD ST., cor. Defancey, NYC. GR 5-4525

S. Beckensteino kraituvės kelbama rusiškai, lenkiškai ir ukrainiečiaiškai KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN, IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠESTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAKARO

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

BERNARDAS BARUCHAS (dešinėje) tariai su sen. F. Byrd, senato finansų komisijos pirmininku, dėl ūkinės depresijos. "Butų kvaila sumažinti mokesčius", pasakė Baruchas.

HARTFORD, CONN.

A.L.B. Hartfordo apygarda intensyviai ruošiasi balandžio 27 rinkimams į tarybą ir į pasaulio lietuvių seimą. Visose apylinkėse yra sudarytos rinkiminės komisijos, kurios sudarinėja rinkimų sąrašus.

Nuo kovo 17 iki balandžio 27 yra paskelbtas narių verbavimo ir solidarumo mokesio mokėjimo mėnuo.

Daug kas rašosi į bendruomenės gretas. Daug kas moka nario mokesį. Šiais rinkimais nepatenkintų nėra.

Bendruomenės idėjai populiariai yra išjungusios lietuviškos radijo valandėles. Hartfordo apygardos pirmininkas Bagdonas ir vicepirmininkas Strazdas kalbėjo per Tėvynės Garsų valandėlę, vedamą Plečkaičio. Prieš tai pirmininkas dar kalbė-

jo per Adomaičio ir Kolnienės vedamas valandėles Waterbury. Sekančiu kalbėtoju bus dr. Vileišis ir kt.

Iš Hartfordo apygardos į tarybą yra pastatyti šie kandidatai: Elena Devenienė, kun. Stasys Yla, Alina Skrupskelienė, Petras Vileišis. Ksavera Zilinskienė

I pasaulio lietuvių seimą: Kazys Bagdonas, Vladas Cekanuskas-Chase, Elena Devenienė Mykolas Devenius, kun. Stasys Yla, Bronius Kriščiūnas, Zigmantas Strazdas, Alina Skrupskelienė, Vincas Smulkštys, Antanas Vaišnys, Petras Vileišis. Ksavera Zilinskienė.

Hartfordo apygardai pirmininkauja Kazys Bagdonas.

D.P.

IVAIRENYBĖS

Alkoholis

Jungtinėse Amerikos Valstybėse yra apie 4.500.000 alkoholikų ir apie 60 mil. kurie kartas nuo karto mieliai išgeria. Per metus alkoholiui išleidžiama 430 milijonai dolerių.

Uždarama Mažosios Amerikos bazė

Ryšium su geofiziniais metais Jungtinės Amerikos Valstybės pietų ašigalyje buvo įsikūrusios didelė savo tyrinėjimų bazė, kuri vadinosi Mažoji Amerika — Little America. Dabar bazės viršininkas admirolas George Dufek pranešė, kad Mažoji Amerika bus evakuota, nes šioji bazė stovi ant ledo. Bijomasi, kad ledas nesuaprotų ir nenupluktų į jūras. Vasarą bazės įrengimai bus perkelti į kitas vietas, Mažajoje Amerikoje bus palikta tik meteorologijos stotis. Baigiantis geofiziniam metams, bus uždarytos dar dvi kitos amerikiečių stotys. Iš Mažosios Amerikos visi įrengimai ir įgula perkelti į McMurdo Sound.

Laikrodžių muziejus

Kovo 30 Jersey City mirė seniausias New Yorko laikrodininkas, 93 metų, Frederick W. Jensen. Į Ameriką atvyko 1888 iš Danijos, atsitarnavęs kariuomenėje. Buvo laikrodininko sūnus ir čia tuo vertėsi, įsikūrė krautuve, kurią dabar tvarko jo pranaikai. Nuo seno jis rinko iš viso pasaulio visokias laikrodžio dalis, taip sutaisė apie 3000 seniausių laikrodžių ir juos perkėlė į savo krautuve ir įkūrė laikrodžių muziejų.

MALAJUOSE RASTA ESKIMŲ ĮRANKIŲ

Neseniai Malajuose buvo rasta eskimų įrankių, ir tai leidžia manyti, kad mongolų ordos ten buvo atsibeldę maždaug prieš 2500 metų.

Radinius ištyrė Britanijos Antropologijos Institutas ir praeitį savaitę paskelbė savo išvedžiuojimus.

Iš tų įrankių svarbiausias yra "ulu" peilis, vartotas Aliaskos moterų, padarytas iš plono akmens, 8 colių ilgio ir 4 colių pločio. Malajuose tų peilių rasta tuoje vietoje, kur yra išlike akmens amžiaus kultūros pėdsakų. Britų Antropologijos Institutas sako, kad panašūs peiliai

buvo surasti S. Amerikos Arktikoje, Sibire, Tibete, S. Kinijoje, pietų Mandžūrijoje, Japonijoje. Peilis "ulu" buvo svarbiausias eskimų įrankis, paplėbęs visose šiaurinėse žemės rutulio dalyse. Malajuose surastieji įrankiai yra padaryti rytų Sibire ar į pietus nuo to rajono. Juos į pietus nunešė mongolai savo invazijoje maždaug apie 500 metų prieš Kristų.

Naujas vitražų būdas

New Yorke, 5 Ave. ir 44 gatvė, pastatyti gražūs Kanados namai. Laukiamajame padaryta didelė sieninė tapyba, kur panaudoti vitražų stiklai. Visas paveikslas iš kitos pusės peršviečiamas. Vitražų stiklai neturi įprastinio švino rėmelio. Jie sudėti mozaikiniu būdu, panaudojant naujas klijuojamas medžiagas, bespalvį cementą. Seni vitražų stiklai yra sudėstyti mozaikiniu būdu didesniais kvadratiniais gabalais apreminti. Iš abiejų pusių jie turi lygų stiklą, kuris palaiko kiljus.

Dabar paaiškėjo

Vienoje paleistas iš kalėjimo trejus metus sėdėjęs W.Gratzl uteistas 15 metų už žmogžudystę. Jis teisme aiškino, kad tuo metu buvęs už 160 kilometrų nuo nusikaltimo vietos. Tik dabar skrodimas parodė, kad nužudytasis buvo nušautas kulka iš rusiško karinio šautuvo ir buvo prisiminta, kad sovietai viena kareivį buvo sulikvidavę už eilę žudymų.

Ar žinai, kad...

● Gyvačių didžiausias priešas yra saulė. Barškuolė negali ilgai saulės spindulių pakelti kaip 18 minučių.

● Kai kurios didžiųjų žuvėdrų rūšys nesimaitina žuvimi, jos yra per lengvos, kad pasinerėtų į vandenį. Jos maitinasi tuo, ką jūra išplauja į krantą.

● Birmoje esą tik vieno aukšto namai. Pagal vietos religijos papročius esą draudžiama, kad žmogus vaikščiotų kitam žmogui ant galvos.

● Pirmuosius kyliaraščius pradėjo iššifruoti tik 1902 moklininkas G. H. Grotefend.

VYNUOGĖS—MAISTAS IR VAISTAS

DR. A. GRIGAITIS

Istorija mums sako, jog jau prieš šėsis tūkstančius metų vidurinėje Azijoje, Kinijoje buvo auginamos vynuogės, vartojamos valgiui ir spaudžiamas iš jų vynas. Taip pat jau gilioje senovėje jos buvo vartojamos kaip vaistai. Graikijos ir Romos gydytojai — Celsijus, Plinijus, Galenas, Dioskvidas ir kiti žinomi laikų medikai — vynuogės ir jų sunką vartojo kaip gydymo priemonę prieš kai kurias ligas.

Gi 19 amžiuje Šveicarijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje buvo įkurti tam reikalui specialūs kurortai.

Vynuogės kultivuojamos šiltesnėse ir vidutinio klimato kraštuose. Ir Lietuvoje buvo bandoma auginėti. Prieš 60 metų mano senelis, didelis sodo mėgėjas, auginė vynuogės, kurios dažnai nespėdavo nunokti ir būdavo rūgštos. Nepriklausomybės laikais daug kas auginė šiltadaržiuose ir turėdavo pelno. Mėgėjai jas auginavo ir savo saldumu nesiskirdavo nuo šiltų kraštų vynuogių.

Kaip ir cukinių runkelių, taip ir vynuogių kultyvavimas iš pietų pamažu slinko į šiaurės kraštus. Patobulėjus susisiekimui ir atsiradus specialioms vagonams, vynuogių galima gauti ir žiemos metu net tolimuose šiaurės kraštuose.

Jų yra daugel rūšių: vienos žalios, kitos mėlynos; vienos skirtos maistui, kitos vynuui gaminti. Gydymui dažniausiai vartojamos sultingos uogos su plona odele, be ryškaus aromato.

Visos vynuogių rūšys turi daug bendro, bet vistiek viena nuo kitos skiriasi savo fizikinėmis ypatybėmis, sėklomis.

Vienų odelė, kuri apsaugoja nuo išdžiuvimo, storesnė, kitų — plonesnė. Odelė turi tanno, o sėklelės — aliejaus.

Vynuogių sudėtis

Vandens vynuogėse yra nuo 55 iki 87 procentų. Vandens kiekis priklauso ne tik nuo vynuogių rūšių, bet ir nuo klimato, saulėtumo ir t.t. Juo didesnis vandeningumas, juo vynuogės blogesnės; juose mažiau cukraus ir daugiau rūgščių.

Cukraus kiekis nunokusiose vynuogėse svyruoja nuo 20 iki 30 procentų. Daugiausia cukrus turi vringosios vynuogės vartojamos gydymui).

Taip pat į jų sudėtį įeina organinės rūgštys ir jų druskos. Sūrstant uogoms, jų rūgštumas mažėja. Gi, rūgštumas yra įvairus, priklauso nuo vynuogių rūšių. Be to, vynuogėse yra kaliaus, magniaus, kalciaus, natria, geležies ir kitų druskų. Geležies vynuogėse mažiau nei kituose vaisiuose bei uogose.

Vynuogės turi aromatinių medžiagų, dažniausiai eterinio aliejaus; be to, proteinų — baltymų, kurie duoda joms spalvą. Iš vitaminų reikia paminėti vitaminius A,C,B, B2,B3. Juose yra fitoncidų, kurių prigimtis dar neišaiškinta, bet juos turi antibakterini savai. Jos taip pat turi ir radioaktyvių medžiagų.

Vynuogės kaip maistas

Vynuogės turi nemažą vandens. Kas suvalgo per dieną porą svarų vynuogių, gauna nuo pusės iki trijų ketvirčių kvotos vandens balanso. Per dieną žmogaus organizmui reikia apie dvi su puse kvotos vandens. Be to, jos kaip ir kiti vaisiai bei uogos, turi taip vadinamo sunkiojo vandens. Gamtos vanduo turi sunkiojo vandens, bet labiausiai nedidelį kiekį, jo daugiau yra vaisiuose. Yra žinoma, kad didesnės sunkiojo vandens koncentracijos neigiamai veikia ir gyvybinius procesus, o mažose koncentracijose stimuliuoja organizmo veikimą.

Vynuogės turi dviejų rūšių cukraus, taip vadinamos gliukozės ir vaisių cukraus. Vynuogių cukrus beveik tris kartus mažiau saldus už cukrinių švendrių arba burokų cukrų.

Esąs vynuogėse cukrus sudaro svarbiausia maistingumo — energijos dalį. Vynuogėse ar jų sunkoje yra 20-30 procentų cukraus. Tokiu būdu viena vynuogių sunkos kvorta duoda 800-1200 kalorijų. Gi žmogui, žiūrint į jo darbą, reikia apie 3200-4600 kalorijų. Savo kaloringumu vynuogės yra svarbus maistas tiek sveikam, tiek ligoniui. Žinoma, vynuogės gali duoti tik angliavandenių, nes baltymų turi tik pėdsakus, o riebalų visai neturi. Žmogaus organiz-

mas lengvai virškina jų cukrų. Be to, cukrus sutaupe organizmo baltymus ir riebalus.

Išleidus vynuogių cukraus, gliukozės skiedinį, į žmogaus venas, padidėja persisunkimas kūnų skysčių iš audinių į kraują. Tai yra labai svarbu staiga netekus kraujo. Be to, padidėja maisto apykaita, pagerėja kepenų ir širdies raumenų veikla, išsiplečia kraujotaka, ypač širdies karonariniai indai, inkstai sugeba daugiau išfiltruoti iš organizmo vandens.

Organinių rūgščių ir druskos kiekis priklauso nuo vynuogių rūšių. Vienos vynuogės rūgštesnės, kitos saldesnės. Organinių rūgščių druskos organizme sudėgta ir virsta angliarūgštim ir vandeniu, kas padeda sušarmininti organizmą.

Marijonai organizuoja kelionę į Liurdą

Marijos apsišėkimų Liurde 100 m. sukakties proga marijonai organizuoja maldininkų kelionę į Liurdo šventovę Prancūzijoje. Kelionė išvyks iš New Yorko liuksusiniu laivu "Queen Mary" gegužės 21 ir grįš laivu "Queen Elizabeth" birželio 24. Kas nori, gali ir lėktuvu skristi — į vieną ar abi puses. Kelionės vedėju paskirtas Kun. Antanas Micūnas, MIC, marijonų Chicago naujo namo viršininkas.

Bus aplankyta aštuoni kraštai: Prancūzija, Portugalija, Ispanija, Italija, Šveicarija, Vokietija, Liuksemburgas ir Belgija. Iš žymesnių šventovių ir vietų, bus aplankyta: Paryžius, Lisieux (Sv. Teresėlės gimtinė), Liurdas, Lisabonas, Fatima, Madridas, Roma, Neapolis, Pompejus, A-

syzius: S. Pranciškaus gimtinė, Florencija, Venecija, Milanas, Lucernas, Bazelis, Heidelbergas ir Frankfortas (Vok.), Briuselis, tarptautinė pasaulio paroda). Yra gerų vilčių, jog Romoje šios kelionės keliauninkai turės audienciją pas Sv. Tėvą.

Kelionės kaina (įskaitant kelionę viešbučiu, maistą, važinėjimus) laivu turistine klase \$1150.00 asmeniui; kabinos klase \$1250. Lėktuvu turistine klase \$1274.00 asmeniui; pirma klase — \$1472.00.

Šios kelionės reikalais ir užsakymais kreiptis į: Rev. A. Micūnas, MIC, 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago 29, Ill.

Mineralinės medžiagos turi didelės reikšmės organizmui. Dėl jų įvyksta labai svarbūs fiziniai ir cheminiai procesai. Mineralinės druskos dalyvauja narvelių statyboje, turi įtakos organų sekrecijai.

Nors vynuogių mineralinių druskų kiekis nedidelis (0.1 — 0.5 proc.), bet jų veikimas reikšmingas. Iš jų druskų pirmąją kalio chloras. Per parą žmogui reikia 3 gramų kaliaus. Sunaudojant daugiau vynuogių, žmogaus organizmas gauna reikiamą kiekį kaliaus. Gi kaliaus druskos teigiamai veikia širdies sveikatą, iš organizmo išskiria daugiau šlapimo, su kuriu padidėja natria išskyrimai. Dėl to žmonės, kurie daug valgo vynuogių, mėgsta paprastą valgomą druską.

Be to, vynuogėse yra pėdsakai bario, bromo, jodo, cinko ir kitų druskų. Vitaminų tiek daug neturi, kad galėtų patenkinti žmogaus organizmą.

Vynuogės kaip vaistas

Vynuogės ir jų sunka gydomai vartojama šiuose atvejuose; kai žmogus turi virškinamojo trakto ligas, skrandžio neurozų su nepastovia sekrecija, skrandžio katarus, mitybos nusilnėjimą chroninių storųjų žarnų katarą.

Vynuogės padidina seilių kiekį, išlygina skrandžio sekreciją, ypač prie padidėjusio skrandžio rūgštingumo; be to, pagerėja kasos sekrecija, baltymų ir riebalų virškinimas, kepenų veikimas. Vynuogės vartojamos plaučių ligoms sergant, turint mažkraujystę, po operacijos, netekus kraujo, nusilpus nervams ir organizmui; jos sumažina širdies nervinio pobūdžio plikimus, išplečia jos karonarinius

ZMOGUS BE VALSTYBES. Serž. David W. Martin nubautas Tokio penkeriais metais kalėjimo už klajokimą. Jis kilęs iš Lenkijos, Vokietijoje buvo priimtas į amerikiečių armiją, atvyko į Ameriką, nukeltas į Koreją, o dabar įsakytas deportuoti po kalėjimo.

indus. Jos vartojamos kaip vaistai prieš kitų gydymo būdus. Bet yra ligų, prie kurių negalima vynuogių vartoti, pvz. cukrinė liga, nutukimas, skrandžio žaizdos ir t.t. Tokius atveju reikia pasitarti su gydytoju.

Vynuogės vartojamos gerai nunokusios, nuplautos švartu vandeniu, jų žievelė ir sėklos išspiaunamos. Dienos kiekis išskirstomas į tris dalis. Pirmoji suvalgoma ryte vieną valandą prieš pusryčius, antroji — dvi valandos prieš pietus, trečioji — 3 va. po pietų. Pradėjus nuo pusės svaro ir pamažu didinant, galima pasiekti 2-4 svarų per dieną. Toks gydymas tęsiasi 3-4 savaites. Panašiai daroma ir su vynuogių sunka. Tuo metu negalima vartoti juodos duonos, nes ją vynuogės fermentuoja į alkoholį.

EASTER 1958

MAY THE GLORY OF EASTER SHOWER ITS BLESSINGS ON YOU & THOSE YOU LOVE THIS HOLY DAY AND EVERY DAY. MAY ITS INFINITE GLORY ALSO ENABLE ALL RACES — ALL CREEDS — AND ALL POLITICAL BELIEFS TO BE TOLERANT OF EACH OTHER AND TO TRAVEL, HAND-IN-HAND, HEART-TO-HEART WITH LOVE, COMPASSION AND UNDERSTANDING TO EVERLASTING WORLD WIDE PEACE.

HEMLOCK FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSN.

5100 S. ASHLAND
HE 4-0600

ST. CLEMENT

642 DEMING PL.
BU 1-0371

21st Ward Regular Democratic Organization

1854 S. ASHLAND
CA 6-5700

MEE & RAMEE

Funeral Directors

3918 W. IRVINGTON PK. RD.
IR 8-0038

BURKHARDT FUNERAL HOME
2157 W. Irving Park
Chicago, Ill.
KE 9-7901

McCOLLUM BROS., INC.

3346 W. 95th St.

Evergreen Park, Ill.

Bauer's Service

7618 Touhy Ave.

RO 3-9727

STAN'S

Bowling Alleys

9500 W. Irving Park,

SCHILLER PARK, ILL.

GI 5-3572

Ray Rug Company

5707 W. Belmont

CHICAGO, ILL.

BE 7-0230

WASKO FUNERAL HOME

5806 HIGGINS AVENUE

CHICAGO, ILL.

PA 5-2141

DIVISION CHEVROLET

1132 N. DAMEN

CHICAGO, ILL.

CH 3-1300

MR. DANIEL B. RYAN

County Bldg. — Presidents Office

Chicago, Ill.

WA 2-0173 DE 2-2299

C. E. NIEHOFF & CO.

4925 Lawrence Ave.

Chicago, Ill.

AV 3-3400

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Stasys Gailevičius

akomponuos V. Verikaitis vadovaujamam Toronto vyrų kvartetui, kuris išpildys programą Ateities žurnalo koncerte balandžio 13, sekmadienį, 5v. p.p. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne.

Aušros Vartų

parapijos bažnyčioje New Yorke balandžio 13 prasidės keturiasdešimt valandų atleidimai. Pamokslus skaitys Tėv. Dr. Klemensas Žalalis, O.E.M. Vakarausiai 8 v. Parapičiai ir prieteliai kviečiami atsilankyti.

Liet. spaudos kioskas

atidaromas balandžio 11 Lietuvių Piliečių Klubo patalpose, 280 Union Ave. Kioskas bus atidarytas penktadienį nuo 6 iki 9 v.v., šeštadieniais 1-6 v.v. ir sekmadieniais nuo 12-2 v. p.p.

Balbaltij Moterų Klubas

Lietuvių sekcija tradicinį velykinį stalą dėl vykstančio V. Verikaitis koncerto iš Atvelykio nukelia į balandžio 19, šeštadienį. A. Galdiko paveikslas "Ruduo Lietuvoje", paskaita ir velykinės vaisės vyskta Baltų Laisvės Namuose. Pradžią 5 v. p.p.

Katalikų Seimelis New Yorke

Aeinanti sekmadienį bal. 13. 2 v. p.p. Angelų Karalienės parapijas salėje įvyks visų New Yorko katalikų seimelis. Bus svarstomi katalikų akcijos klausimai, veiklos pagyvimo galimybės, renkama nauji valdomieji organai. Paskaitą skaitys buvęs ilgametis "Zemaičių žemės" redaktorius, gimnazijos mokytojas ir direktorius Kazys Mockus iš Bostono, populiarius ir patrauklus kalbėtojas. Visi New Yorko lietuviai kviečiami dalyvauti.

ALRK Federacijos New Yorko apskrities valdyba

Kan. J. Končius,

Balfo pirmininkas, kardinolo Spellmano paskirtas Sisters of Christian Doctrine, Nyack, N.Y., vienuolyno kapelionu. Šias pareigas pradėjo eiti balandžio 7. Gyvendamas vienuolyne, jis tvarkys ir Balfo reikalus.

Julijos Rajauskaitės

koncertas Town Hall bus gegužės 11 d. 2:30 v. p.p. Pianistė skambins Bach-Siloti, Beethoveno, Čiurlionio, Banaičio, Chopino, Debussy, Liszto, Paganini-Liszto kūrinius.

Prisimintas dail. P. Kiaulėnas

Dailininko našlės Vassios Kiaulėnienės pastangomis jos bute kovo 29 d. buvo paminėta Petro Kiaulėno kūrinių parodos, praeitais metais suruoštos Paryžiuje, metinė sukaktis ir dailininko geriausiųjų kūrinių reprodukcijų albumo išleidimas. Pabūvyje dalyvavo gražus būrelis Kiaulėnų draugų, prisidėjusių prie šio albumo išleidimo.

Albumas turi 12 reprodukcijų, pagamintų vienos Paryžiaus geriausių paveikslų reprodukcijų dirbtuvėse. Jo kaina \$3.50. Galima užsisakyti pavieniui ir didesniais kiekiais pas dail. našlę — V. Kiaulėnienę, 34-21 77 Street, apt. 500, Jackson Heights, New York, Tel. HI 6-6475.

Paryžiaus baletas

atvažiuo į New Yorką šešių savaitių gastrolėms stato "Carmen" ir "La Rose des Vents". Spektakliai prasidėjo balandžio 7.

Baltijos klubas išstatė dvi komandas New Yorko miesto pirmenybėse, kurios prasidės balandžio 11. Pirmai komandai vadovaus latvis A. Rankis, antrai E. Staknys. Viso išrašė 26 komandos, kurios tarpusavyje rungsis keliose grupėse

Mūsiškių dar dalyvaus A. Sukys, V. Kulpavičius, S. Trojanas, J. Vilpišauskas, A. Ratas, M. Slapšys.

DARIAUS GIRĖNO PAMINKLAS

Komitetas, kuris rūpinasi Dariaus-Girėno paminklo statymu, jau yra pasirašęs sutartį su kontraktoriumi. Darbai turėjo prasidėti kovo mėnesį, bet dėl blogo žiemos oro jie atidėti balandžio mėnesiui.

Aukos paminklui dar reikalingos, ir prašome jas siųsti pašto perlaide, Darius Girėnas Monument Fund, komiteto išdininco adresu: Mr. P. Montvila, 85-66 98 St., Woodhaven 21, N.Y.

Brooklynėčių aukos: Moterų Vienybė \$25.00; po \$1.00 Moterų Auxiliary Klubas, Maspeth N.Y. ir Juozas Garszva. Po \$5: T.P. Puzninkas, P. Strolis Uršulė Sušienė; dr. V. Avizonis, Bay Shore, LI; ir V. Beleckas. Po \$2.00: A. Verbyla ir S. Kazlauskai. Po \$1.00: A. Kulis, p. Svilainiai ir Mrs. Akelis.

Aukos iš kitur: Mrs. Agnes Gilis (Stasio Girėno sesutė) Los Angeles Cal., aukojo \$100.00 Po \$10.00: Rūta Lee Kilmonytė, Hollywood, Cal.; S. Zansitis, Easton, Pa.; SLA kuopas 40ta Pittsburgh, Pa.; 23 kp. Shenadoah, Pa.; 352 kp., Detroit, Mich. 236 kp, Toronto, Canada. Po \$5.00: SLA 173 kp. Dracut, Mass.; J. Vitkūnas, Canada ir P. Labanauškas, Washington, D. C.; O. Svedaitė, Montreal, Canada, \$2.00

Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovės skyrius, Baltimore, Md per M. Simkų praveista rinkliava; po \$5.00: K. Jancas, V.J. Matekūnas, J. Gudauskas, E. Dizaitis ir M. Šidlauskas. Po \$2. J. Austra, J. Kazakevičius, J. Naudūnas, K. Bradūnas, H. Armanas ir Birutė Astauskaitė Po \$1.50 N.L.E. ir M. Simkus. o \$1.00: S. Maikelis, J. Lizaitis, Nolius, V. Valeika, J. Anks, Vereckūnas, Krakaitis, Gudauskas, Jakubauskas, Karotas, Sližys, Kanuką, S. Kelpša, K. Stupuras, Gailevičius, B.Kalinauskienė, D. Lazaitis, V. Mikalonis ir Bayutas.

Iš Baltimorės Ramovės skyriaus su smulkiais gauta viso aukų \$75.00.

Už aukas nuoširdžiai dėkoja.

Paminklo komitetas

AMERIKOS KATALIKŲ EPISKOPATO pirmininkas J. E. Ark. Francis P. Keough s. m. kovo 25 d. įteikia Balfo pirmininkui kan. dr. J. B. Končiui 20,000 dolerių čekį, pinigai skirti šelpiti lietuviams katalikams, nukentėjusiems nuo komunistų.

IŠ BALFO VEIKLOS

Balfo seimas

Balfo Centro Valdybos ir direktorių nutarimu 1958 m. Balfo Seimas bus šaukiamas Newark, N.J. lapkričio 22-23 d.d. Balfo aktyvistai Newarkiečiai sutiko Seimą globoti ir delegatus vietas jėgomis pavaišinti.

Seimo atstovams kelionės išlaidos nebus atlyginamos, nes didysis Sibiro ir Lietuvos kankinių vargas verčia Balfą labai taupyti.

Balfas javo 20,000 dol.

Amerikos vyskupai per Balfo pirmininką kan. dr. J. Končių perdavė Balfui 20,000 dolerių, skirtų sušelpiti mūsų tėvynės kankinius, kunigus ir vienuolius. Ši suma paskutiniame Balfo Centro Valdybos posėdyje, įvykusiame kovo 27 d. atitinkamai paskirstyta.

5,000 markių vaikučiams ir ligoniams

Velykų proga Balfo Centro Valdyba paskyrė 5,000 DM mūsų tremtinių, esančių Vakarų Vokietijoje, vaikučiams ir ligoniams. Paskirtus pinigus, kaip Balfo dovaną, išskirstys ir įteiks reikalingiesiems Balfo įgaliotinio taryba, esanti Miunchene.

Tūkstančiai svarų miltų, sūrio ir pieno Balfui

JAV Žemės ūkio ministerija davė daug maisto gėrybių. Jos visos skirtos Vokietijoje esančių tremtinių šalpai. Kovo 7 d. laivas išvežė 80,000 svarų miltų. Balandžio 22 d. išplauks su 44,000 sv. pieno miltelių. Sūris (36,000) išplauks į Europą gegužės 22 d. Taigi Amerikos vyriausybė mūsų šelpiamiesiems davė 80,000 kg. vertingo maisto, verto ne mažiau kaip 25,000 dol.

Visos šios gėrybės, kiek tai imanoma, bus lygiai paskirstytos mūsų broliams lietuviams, likusiems Vokietijoje. Visa bėda, kad Balfui trūksta pinigų išvežti tą maistą plačiai išblaškusiems po Vokietiją tautiečiams. Kaikuriuos iš jų šelpiti Balfas yra priverstas prašyti, kad šelpėtų vietinės organizacijos.

Kun. Petras Totoraitis

įteikė Balfui gerą glėbį religinių knygų ir mokslo vadovėlių Lenkijoje atsidūrusiems lietuviams. Knygos persiunčiamos į Lenkiją. Jos buvo sudovavotos N.Y. ir N.J. Kunigų Vienybės skyrius.

MANCHESTER, N.Y.

Prieš Velykas senelių poilsio namuose inž. K. Daugėla skaitė paskaitą ir rodė spalvotas nuotraukas, gi solistė St. Daugėlienė, palydima dukters Rūtos, padainavo keletą dainų.

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių mokytojų diena Bostone

Šeštadienį, balandžio 26, 12 val. Bostono lituanistikos mokykloje bus pavyzdinė pamoka, kurią ves iš Montreal, Canada, atvykęs dr. H. Nagys. Į pamoką kviečiami visi suinteresuoti mokytojai.

1 val. pp. L. Taut. S-gos, namuose, 484 E. 4th St., So Boston, Mass, rengiami bendri pietūs, į kuriuos kviečiami visi Bostono lietuviai mokytojai ir jų svečiai. Pietų metu kalbės dr. H. Nagys ir bus atliktas Bostono liet. mokytojų susirinkimas.

3 val. p.p. ten pat, 484 E. 4th St., So Boston, Mass. viršutinėje salėje įvyks N. Anglijos lietuvių mokytojų konferencija, į kurią kviečiamos parapijų mokyklų seselės mokytojos ir iš tremties atvykę mokytojai. Konferencijoje bus nagrinėjama klausimas, kaip nustatyti programą ir kaip dėstyti lietuvių literatūrą mūsų mokyklose. Trumpus referatus tais klausimais skaitys Sesuo M. Elzbieta, V. Kulbokas, Pr. Pauliukonis. Bus diskusijos ir pranešimai. Kviečiame dalyvauti.

PADEKA

Ruošiant "Coppelia" baletą spektaklį, kelios savaitės prieš premjerą sunkiai susirgo mano vyras Jonas Vasiliauskas, ir atrodė, kad visos mano ir baletų studijos pastangos sėkmingai užbaigti pradėtąjį darbą nusiųs niekais.

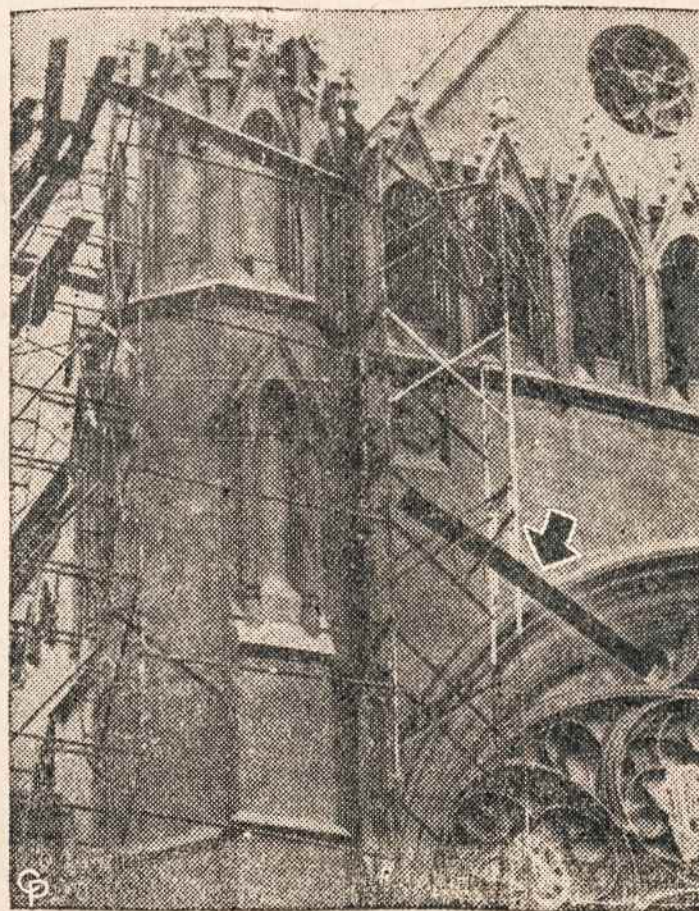
Fokiu man nepaprastai sunkiu metu išitkinau, kad turiu draugų, kurie man nuoširdžiai ištiesė pagalbos ranką, ir tik jų dėka baletas spektaklis galėjo laiku įvykti. Šia proga noriu pareikšti gilią padėką Lietuvių Enciklopedijos leidėjui p. Juozui Kapočiui, kuris, perkrautas gausybe savo darbų, rado laiko net naktimis leimamai padėti tvarkyti sudėtingus spektaklio paruošimo reikalus. Karštai dėkoju Antanui Gustaičiui, Stasiui Santvarui, dr. Broniui Micevičiui už jų brolišką pagalbą parengiant ir pravedant spektaklį, dėkoju dailininkui Viktorui Andriūšiui, kuris, pats sirgdamas, sukūrė puikias scenos dekoracijas ir paskutines savo jėgas aukojo spektaklio metu, muzikui Izidorui Vasyliūnui, vadovavusiam baletu muzikinei daliai, nuoširdžiai prisidėjusiam prie spektaklio pasisekimo. Visada atsiminsiu savo bičiulius, kurie mane parėmė moraliai, savo atsilankymu ir sveikinimais, ir dėkoju bičiuliams iš Kalifornijos, netikėtai atsiuntusiems gėlių ir linkėjimų telegramą.

Tatjana Babuškinaitė-Vasiliauskienė

A. Dzirvonas pasitraukė iš Balfo Chicagoje

Kelis metus sėkmingai tvarkęs Balfo reikalus Chicagoje A. Dzirvonas iš tų pareigų pasitraukė. Kan. Končius, Balfo pirmininkas, tą pasitraukimą apgalvestavo ir Alb. Dzirvonui už atliktą darbą Balfui atskiru raštu nuoširdžiai padėkojo.

A. Dzirvonas tai šakota asmenybė. Tikras visuomenininkas, parengimų organizatorius. Ypač jam arti širdies buvo (tikime ir tebėra) bet kur esantis vargstantis brolis — sesė lietuvis. Balfo centras tikrai pajaus A. Dzirvonos pasitraukimą.

SAN FRANCISCO katedra nukentėjo nuo vėjų — nuplėstas pastatas sukūlė langą, kurio vertė 40,000 dol.

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

254 W. Broadway
South Boston, Mass.

JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. ANDrew 8-2590

Waitkus FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
PRANAS WAITKUS

Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermėnims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORKAS

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYCIA

423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS) FUNERAL HOME

M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas

660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS

231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins- Šalinskas

Laidotuvių Direktorius

84-02 JAMAICA AVE.

(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Sutelkiam garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIRginia 7-4499

William J. Drake- Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS

Telefonas JAMAICA 6-7272

D. KLINGA

337 Union Ave.,
Brooklyn II, N.Y.

Tel. EV 4-1232

Taksų Pildytojas Vertėjas

Iš kairės į dešinę: Justinas Zubrickas—II bosas, Alfredas Brazys—baritonas, Patricia L'Heureux—akompaniatorė, Vaclovas Verikaitis—solistas ir kvarteto vadovas, Antanas Ziobakas—II tenoras ir Herbertas Rožaitis—I tenoras.

VACLOVAS VERIKAITIS

ir jo vedamas VYRŲ KVARTETAS iš Toronto,
ELENA KEPALAITĖ, išraiškos šokių menininkė,

išpildys programą

PAVASARINIAME KONCERTE, BALANDŽIO 13, 5 V. P.P.

Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne.

Po koncerto — šokiai, kuriems gros R. BUTRIMO orkestras

Auka 2 dol., studentams ir moksleiviams—1 dol.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATsilANKYTI.

KONCERTĄ RENGIA ATEITIES ŽURNALAS